

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA,
KNAJFLEVA ULICA ŠTEV. 1
TELEFON 55-22 DO 55-24

ROKOPISI SE NE VRACAJO

IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSEKATNI ODDELEK
LJUBLJANA

TELEFON 33-32, 33-33

POSTNO CEKOVNI RACUN
V LJUBLJANI ŠT. 60 4045 08

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROCNINA
45 DIN

★ G L A S I L O O S V O B O D I L N E F R O N T E S L O V E N I J E ★

Naknadna nota jugoslovanske delegacije namestnikom ministrov za zunanje zadeve o odgovornosti Avstrije za udeležbo v napadalni vojni

London, 26. febr. V izjavah in spomenici avstrijske delegacije na zasedanju namestnikov zunanjih ministrov v Londonu se zanika vsaka odgovornost Avstrije za njeno udeležbo v vojni na strani Hitlerjeve Nemčije v splošnem in za napad na Jugoslavijo ter okupacijo jugoslovanskega ozemlja posebej. S tem v zvezi je izročila jugoslovanska delegacija konferenci namestnikov naknadno noto, ki označuje stališče jugoslovanske delegacije o odgovornosti Avstrije za sodelovanje pri nacističnem napadu in pobija vse argumente avstrijske delegacije, ki imajo namen izogniti se tej veliki odgovornosti. V noti jugoslovanske delegacije namestnikom zunanjih ministrov je med drugim rečeno:

Jugoslovanska delegacija smatra za potrebno, da poda na te trditve, ki skušajo zanikati avstrijsko odgovornost za sodelovanje v nacistični napadalni vojni, svoje pripombe in razmotiri vprašanje teritorialnih zahtev Jugoslavije proti Avstriji v luči avstrijske odgovornosti.

1. Ko je 1. 1943 moskovska deklaracija postavila načelo avstrijske odgovornosti, je minilo že 5 let in pol od anšlusa, ko je prenehala obstajati avstrijska vlada. Moskovska deklaracija je torej upoštevala anšlus in vse, kar se je dogajalo po anšlusu v Avstriji ter postavila načelo avstrijske odgovornosti glede na zadržanje avstrijskega naroda med vojno.

Moskovska deklaracija jasno poudarja, da izhaja odgovornost prav iz zadržanja avstrijskega naroda, ko v svojem zadnjem stavku o Avstriji opozarja, da se bo »pri končnem obračunu upošteval lastni prispevek, ki ga bo dala Avstrija za svojo osvoboditev«.

2. Število nacistov je bilo v Avstriji zelo veliko, je rečeno nadalje v jugoslovanski noti v odgovoru na avstrijsko trditve, da je samo manjšina Avstrijev podpirala naciste in da je »ogromna večina« avstrijskega prebivalstva bila proti Hitlerju ter da so vse velike skupine Avstrijev Hitlerju upirale. Po poročilu avstrijskega notranjega ministrstva je bilo do novembra 1946 leta registriranih v Avstriji 536.660 nacistov, t. j. samo članov in strankinjk kandidator, članov SS in Sa (glej »Wiener Kurier« št. 258, 8. november 1946). Ako upoštevamo člane vseh drugih nacističnih organizacij, naciste, ki niso bili registrirani, ker se jim članstvo v stranki ni dalo dokazati, naciste, ki so poženili ali v vojni padli, pridemo do zaključka, da število nacistov v Avstriji v razmerju proti prebivalstvu, ni bilo manjše kakor v posameznih nemških pokrajinah.

Avstrijski narod je bil do zadnjega trenutka v vojni poslušen Hitlerju

Nato se bavi jugoslovanska nota s trditvijo avstrijske delegacije o odporu avstrijskega naroda proti nacizmu in pravi:

»Vsa dejstva, navedena v dodatku »Mc« in »Rdeče-belo-rdeči« knjigic avstrijske vlade, jasno dokazujejo, da je šlo pri avstrijskem odporu za par maloštevilnih osamljenih skupin anti-nacistov, ki se niso mogli spremeniti v predstavnike narodnega odpora. Ta ugotovitev ne velja samo za razdobje do moskovske deklaracije, do 1. novembra 1943, ampak tudi za dobo po njej, do konca leta 1945, čeprav so dajali zavezniki s svojo propagando avstrijskim antinacističnim vsem možno podporo. Ker ne moremo navesti kakih dokazov o vseljudskem značaju avstrijskega odpora, navajata Rdeče-belo-rdeča knjiga in dodatek »Mc« izjave in pozive zaveznikov tiska, ki so imeli namen moralno podpreti avstrijske nasprotnike nacistov, da bi pričeli borbo za svobodo svoje domovine.

Da se to dejstvo ugotovi, je dovolj, če preberemo prvi proglas dr. Karla Rennerja, sestavljen 28. aprila 1945, l. torej po delni osvoboditvi Avstrije in par dni pred zlomom Hitlerjeve Nemčije: »Zato poziva državna vlada istočasno avstrijske vojaške, klerikalne, naj odlože orožje, ako je mogoče, popolnoma nemške čete pa, naj zapuste našo domovino v miru in redu.« (»Neues Österreich« 29. aprila 1945.) Niti tedaj ni pozvala avstrijska vlada avstrijske čete, naj pričnejo z orožjem, ampak so imeli bistveno vlogo tudi avstrijske in nemške težnje za prodiranje proti jugovzhodu in proti Jadranu, ki so se zgojile v saint-germainski Avstriji kot nacionalne težnje te »druge nemške države«. Hitlerjev napad in okupacija Jugoslavije sta dobila konkretno obliko zaradi priprav, ki so se v velikem obsegu izvajale pred anšlusom in za njim.

Avstrijski činitelj pri nacističnem zasluževanju in uničevanju je imel skoraj izključno odločilno vlogo na področjih severne Slovenije, ki so bila takoj upravno anektirana severnim avstrijskim pokrajinama Štajerski in Koroški. Avstrijska spomenica se ni z nobeno besedo dotaknila konkretnih jugoslovanskih obtožb proti avstrijskemu vojnemu okupatorskemu režimu v severni Sloveniji.

Opozarjajoč na ta dejstva, poudarja jugoslovanska delegacija, da noče odrekati priznanja avstrijskim domobranom in njihovu odgovornemu duhu, dvomi pa, če bi bilo koristno novi Avstriji priznati fikcijo, da je avstrijski narod sledil primeru svojih borcev za svobodo, ker je dejansko do zadnjega trenutka v vojni ostal poslušen Hitlerju. Če se daje avstrijskemu narodu njegova usoda v lastne roke, potem se mora zavedati, da je ni vzel v roke, ko je bil postavljen na preizkušnjo, t. j. med vojno.

Ni slučaj, da so imeli avstrijski generali najpomembnejši vlogi v zasedeni Jugoslaviji

Ko omenja sodelovanje Avstrije pri Hitlerjevem napadu in okupaciji Jugoslavije, kakor tudi avstrijske odgovornosti za vojne zločine, zagrešene v Jugoslaviji, pravi jugoslovanska delegacija v svoji noti nadalje:

Jugoslovanska vlada ni trdila, da so obstajali povsem avstrijski vojaški oddelki, ampak je navedla konkretne podatke o odstotkih Avstrijev v določenih nemških vojaških oddelkih. Prav ta odstotek Avstrijev, n. pr. 80 %, 60 %, preko 50 %, ki se navaja na podlagi izjav bivših poveljnikov teh oddelkov, je razlog, ki kaže na izredno pomembno udeležbo Avstrijev pri Hitlerjevem napadu in borbah proti Narodnoosvobodilni vojski Jugoslavije.

Ni slučaj, da so zavzemali avstrijski generali v. Loehr, v. Rendulic, v. Gleise von Horstenau najpomembnejše položaje na zasedenih jugoslovanskih ozemljih. To je bilo storjeno prav zato, ker so jih smatrali kot Avstrijce za boljše poznavalce balkanskih razmer (kar je izjavil v. Loehr o sebi med beograjsko sodno razpravo). Značilno je pri tem tudi to, da so vsi trije zavzemali v avstrijski republiki tudi pred anšlusom vidne službene položaje. Obenem je treba zabeležiti, da izpušča avstrijska spomenica v svojem seznamu o avstrijskih vojnih zločincih ime Gleise von Horstenaua.

Ni treba polemizirati proti trditvam o humanem postopku tako številnih pripadnikov Hitlerjevskih tolp, kakor so bili Avstrijci, glede na pokolje, poiznanje celih področij, streljanje ujetnikov, množične deportacije, ki so navedene v dodatku št. 1 jugoslovanske spomenice. Jugoslovansko prebivalstvo ne ve nič o tem, da so nemški poveljniki izločali iz čet v Jugoslaviji avstrijske vojaške zaradi njihove dozdevne nezanesljivosti.

Iztrebljanja slovenskega naroda današnja Avstrija ne obsoja

Nato pobija jugoslovanska delegacija trditve avstrijske delegacije, da je mogoče govoriti samo o odgovornosti posameznih Avstrijev, ne pa o odgovornosti Avstrije in pravi v svoji noti nadalje:

»Torej je, da so našli po vseh osvobojenih državah vojne zločine in sodelavce okupatorja in da so le-ti enako kakor nemski in avstrijski vojni zločinci odgovorni za svoja dejanja. Toda avstrijska teza, da je mogoče govoriti samo o odgovornosti posameznih Avstrijev, se logično razširja na to, da je mogoče govoriti tudi o odgovornosti posameznih Nemcev, ne pa o odgovornosti Nemčije. Ne gre za odgovornost Nemčije in Avstrije za posamezne vojne zločine, ampak za udeležbo pri napadu, ki je s svojimi zasluževanji, nemi in uničevalnimi nameni, sprejela, odobrvala in slavlila vojne zločinske metode. Gre za to, ker se je v Avstriji podobno kakor v Nemčiji pokazala samo pri posameznikih in maloštevilnih skupinah volja po aktivnem boju proti nameram in metodam nacističnega napada. Prilike, ki jo je ustvarila moskovska deklaracija, Avstrija ni izkoristila.

Ni slučajno, da so izvajali surovo napadalnost, ki označuje nacistično okupacijsko oblast v Jugoslaviji, v toliko meri Avstrijci. Avstrijska spomenica ne zanika te obtožbe, navedene v spomenici jugoslovanske vlade.

Pri Hitlerjevem napadu na Jugoslavijo in pri okupaciji delov njenega ozemlja ni prišel do izraza samo splošni napadalni germanski imperializem, ampak so imele bistveno vlogo tudi avstrijske in nemške težnje za prodiranje proti jugovzhodu in proti Jadranu, ki so se zgojile v saint-germainski Avstriji kot nacionalne težnje te »druge nemške države«. Hitlerjev napad in okupacija Jugoslavije sta dobila konkretno obliko zaradi priprav, ki so se v velikem obsegu izvajale pred anšlusom in za njim.

Avstrijski činitelj pri nacističnem zasluževanju in uničevanju je imel skoraj izključno odločilno vlogo na področjih severne Slovenije, ki so bila takoj upravno anektirana severnim avstrijskim pokrajinama Štajerski in Koroški. Avstrijska spomenica se ni z nobeno besedo dotaknila konkretnih jugoslovanskih obtožb proti avstrijskemu vojnemu okupatorskemu režimu v severni Sloveniji.

Tega režima iztrebljanja slovenskega naroda današnja Avstrija ne obsoja. Nasprotno, na tiho ga odobrava, njegov namen pa odkrito sprejema. Član avstrijske delegacije in eden izmed voditeljev vladajoče avstrijske stranke »Volkspartei« minister v protijudski vladi v l. 1945 g. Vinzenz Schumi je v avstrijskem parlamentu odkrito izjavil, da se Avstrija ne bo odrekla revizionističnim zahtevam po jugoslovanskem ozemlju južne Štajerske — slovenske pokrajine, kjer se na vsakem koraku kažejo sledovi avstro-nacističnih vojni zločinov.

Koroški Slovenci so bili edini v Avstriji, ki so pričeli oborožen boj proti nacizmu

V poglavju jugoslovanske note z naslovom »Odgovornost Avstrije in teritorialne zahteve Jugoslavije« je rečeno:

»Jugoslovanske teritorialne zahteve temelje na dejstvu, da prebivajo na zahtevanem ozemlju v strnjeni množici Slovenci, da so bili nacionalno zatirani in da so se vedno proti temu zatiranju borili, zlasti med drugo svetovno vojno. Na avstrijski odgovornosti slone tudi jugoslovanske zahteve po plačilu reparacij in razorožitvi Avstrije. Med avstrijsko odgovornostjo in teritorialnimi zahtevami Jugoslavije je vendar tale zveza: Razlika med avstrijskim odporniškim gibanjem, čigar sliko je podala avstrijska vlada v svojem dodatku »Mc« in v svoji Rdeče-belo-rdeči knjigi in narodnoosvobodilnim bojem koroških Slovencev, ki ga je opisala jugoslovanska delegacija v dodatku št. 2 svoje spomenice, je že na prvi pogled tolikšna, da o kakem primerjanju ne more biti niti govora. Koroški Slovenci so bili edini del avstrijskega prebivalstva, ki je nudi nacizmu vseljudski odpor, pri čemer oborožen boj proti nacizmu in ga vztrajno vodil od l. 1942 do 1945 in s tem bojem vezal določene dele nemških oboroženih sil. Koroški Slovenci so dali resničen prispevek zaveznikiemu boju.

Avstrijska spomenica upravičeno molče preko tega boja ali pa se skuša s posamičnimi dejstvi, ki so v zvezi z bojem koroških Slovencev, okostisti pri svojem opisovanju avstrijskega odpora. Na 10. strani avstrijskega dodatka »Mc« se omenja »posebne alpske policijske čete« in »protovojne požarne brigade« Hitlerjugend na Koroškem, ki so bile ustanovljene 1942. leta za boj proti sabotažnim akcijam koroških Slovencev. Poročila o »makije« na Koroškem in južnem Štajerskem 1944. leta, ki se navajajo na 13. strani po listih »Weltwoche« in »Journal de Geneve«, se lahko nanašajo samo na partizanske oddelke koroških in štajerskih Slovencev, ker drugih takih oddelkov sploh ni bilo niti na tem ozemlju, niti v Avstriji sploh.

Na podoben način se pripisujejo nekatera dejstva in posledice boja koroških Slovencev avstrijskemu odporniški gibanju tudi v avstrijski Rdeče-belo-rdeči knjigi.

Da sploh ni bilo avstrijskega oboroženega odpora vse do tesa tik pred koncem vojne in da je bil ta oborožen odpor v dneh pred koncem vojne omejen na par majhnih in nepovezanih krajevnih akcij, je razvidno iz same Rdeče-belo-rdeče knjige. Ta dokument avstrijske vlade skuša takole upravičiti to dejstvo: »Kar se tiče vojaškega prispevka avstrijskega odporniškega gibanja k osvoboditvi države, je treba vedeti tole: ta prispevek ni bil odvisen tako v primeru Avstrije kakor tudi v primeru vsake druge okupirane države samo od notranje miselnosti prebivalstva, ampak v prvi vrsti od razvoja vojaških dogodkov in obsega finančne podpore zaveznikov. Omejeni obseg in položaj avstrijskega prostora, nenavadno gosto prodiranje nemških civilnih in vojaških elementov v ta prostor so onemogočili vojaške akcije odporniškega gibanja in so zato mogle biti samo krajevne akcije. Da je čas za podvzem teh akcij nastopil precej pozno, je pripisati razvoju dogodkov na bojišču, na veliko žalost in v škodo Avstrije. Toda v vsaki posamezni zasedeni državi so slinele vojaške akcije odporniškega gibanja na pričakovanju vzpostavitev stika z zavezniki.

Avstrijske odporniške skupine niso uživale zadostne podpore avstrijskega prebivalstva

Koroški Slovenci, pravi jugoslovanski odgovor na take avstrijske argumente, so bili glede na ozki prostor, infiltracije z nemškimi in avstrijskimi elementi itd. v mnogo slabšem položaju kakor prebivalci severne Koroške, Sedmograške, Tirolske in Predalpske, kljub temu pa so pričeli oborožen boj že 1942. leta, ne da bi čakali na približevanje zaveznikov ali njihovo pomoč. Narodno osvobodilni boj jugoslovanskih narodov, čigar sestavni del je bil boj koroških Slovencev, je nudi vsaj toliko pomoč avstrijskim antinacistom. Avstrijske odporniške

skupine na Koroškem so se v tem pogledu naslanjale na narodno osvobodilno gibanje koroških Slovencev. Toda, na žalost, te skupine niso uživale zadostne podpore avstrijskega prebivalstva, čegar miselnost je bila tako zelo zastrupljena z nacizmom. V tem je glavni razlog, zakaj je prispevek Avstrije k lastni osvoboditvi bil tako majhen.

Prepad med jugoslovanskimi narodi in Avstriji je mogoče premestiti le z osvoboditvijo koroških Slovencev izpod oblasti germanizatorjev

Med koroškimi Slovenci in jugoslovanskimi narodi na eni in Avstriji na drugi strani obstaja glede na zadržanje v vojni prepad, ki ga ni mogoče z nobenimi fikcijami premestiti, ampak samo z osvoboditvijo koroških Slovencev izpod oblasti germanizatorjev. V času, ko so se koroški Slovenci z orožjem v roki borili in umirali za svojo svobodo, so koroški germanizatorji, ki hočejo danes obdržati svojo oblast nad njimi, aktivno stali na strani Hitlerjeve Nemčije ali pa pasivno pričakovali konca vojne. Niso mislili na boj proti nacizmu in na osvoboditev Avstrije, ampak na »nevarnost«, ki jo je pomenil za njihovo oblast nad slovensko deželo boj koroških Slovencev. Zato se je lahko dogodil na Koroškem tisti edinstveni primer, sporazum med gauleiterjem Rainerjem in Pieschom, dosežen tik pred kapitulacijo Nemčije med umikajočimi se nacisti in tistimi, ki so se izogibali boju proti njim in čakali, da bi prevzeli iz njihovih rok oblast, s tem pa tudi dediščino politike zatiranja koroških Slovencev.

Glavni predstavnik tega pronaacističnega režima na Koroškem, sedanjí Landeshauptmann Hans Piesch, je bil med vojno aktiven kolaboracionist. Obstojeca kontinuiteta med nacističnim upravnim in sedanjim aparatom je opisana v »Pripombah jugoslovanske delegacije k spomenici in ekspoziciji avstrijske delegacije v poglavju, ki govori o političnem položaju na Slovenskem Koroškem po vojni.«

Povezanost med nacističnim in sedanjim režimom na Koroškem

O vprašanju vrnitve posestev, ki so jih nacisti odvzeli slovenskim družinam, preseljenim iz Koroške, se v jugoslovanski noti dodaja:

»Sedanja avstrijska vlada sama priznava, da je dobilo doslej samo 242 slovenskih družin izmed skupnih 800 družin, ki so jih nacisti izselili, nazaj svoja posestva. Na ostalih posestvih sedemdeset tisoč je danes, podlugo leto po nemškem porazu, nacistični kolonisti pod zaščito koroške vlade Hansa Piescha. Po priznanju avstrijske vlade je bila izseljenim slovenskim družinam izplačana šele tretjina odškodnine, katere višina so določili cenilec, bivši nacisti. Se danes aiso Slovincem vrnilo premoženje zadrž, ki ga je zaplenil nacistični režim. Uredba o uvedbi dvojezičnih šol, na katero se sklicuje avstrijska vlada, se izvaja samo v 9 šolah, toda germanizatorji je sedaj govor, da bo ta uredba veljala samo do odhoda zaveznikov s Koroške. Kontinuiteta nacističnih postopkov se opazja tudi v grožnjah Slovincem, da jih bodo znova preselili. Današnji koroški Landeshauptmann Hans Piesch napada koroške Slovence kot »šoviniste, ki zanašajo nemir na Koroško«, primerja njihovo težnjo po osvoboditvi z nacizmom, z besedami »Poznamo to igro še od Hitlerja« in jim grozi »Enotnost Koroške se ne sme dotikati. Tisti, ki se tu ne počuti dobro, naj se preseli na jug.« Njegov namestnik Hans Ferlitsch pa grozi Slovincem, ki se danes ne bi izjavili za Nemčijo, da bodo preseljeni v Jugoslavijo.

Iz boja koroških Slovencev na eni in odgovornosti Avstrije na drugi strani in iz tega, da obstaja kontinuiteta med nacističnim in sedanjim režimom na Koroškem glede ravnanja s koroškimi Slovenci, jasno sledi, da bi pomenila prepušitev koroških Slovencev Avstriji prepušiti jih maščevanju koroških nacistov. Tako odločitev bi pomenila za nemški šovinizem prvo zmago v nemški temni, kar je pomenil po besedah Hansa Steinhilberja, koroškega šovinista in poznejšega voditelja Nemcev v inozemstvu, plebiscit l. 1920.

Predsednik Bierut Vseslovanskemu komiteju

Beograd, 28. febr. Vseslovanski komitej v Beogradu je prejel od predsednika Poljske republike Bolesława Bieruta to-le brzojavko:

»Zahvaljujem se vam za poslano čestitko in želim zagotoviti Vseslovanskemu komiteju, da koraka v sedanjem razdobju resničnega prerajanja vsega slovenstva moja domovina skupaj z drugimi slovanskimi narodi stalno napreje, ustvarjajoč lepšo bodočnost v službi miru.«

Slovani na Madžarskem zahtevajo izgon fašističnih beguncev iz bajskega trikota

Budimpešta, 27. febr. (Tanjug) »Naše Novine«, glasilo Fronte južnih Slovanov v Madžarski, prinaša z naslovom »Slovani bajskega trikota« poročilo z oblastne konference antifašistične fronte Slovanov v Bacsokodu (Dikiču), na kateri je bilo sklenjeno, da bodo Slovani v baskem trikotu z vsoto odločnosti skupno z madžarsko demokracijo nadaljevali borbo proti rovarjenju reakcije.

Generalni sekretar Antun Rob je opozoril, da hoče reakcija zavesti prebivalstvo Bačke prav zato, ker je organizirano in nacionalno zavedno. Nastopil je tudi proti naseljevanju fašističnih beguncev iz Jugoslavije v baskem trikotu in izjavil:

»Dobro vemo, kdo beži iz Jugoslavije. To so oni, ki nočejo ljudske oblasti in so vedno živeli na tuj račun. Ti begunci bi radi živeli tudi na naš račun in vzdržujejo vrh tega zveze z zarotniki proti republiki. Odstranitev fašističnih beguncev iz Jugoslavije iz teh krajev je v interesu republike in dobrih odnosov z južnimi sosedi. Verujemo, da bodo demokratične sile Madžarske znale obračunati z ostanki fašizma in reakcije ter vzpostaviti ljudsko oblast, ki bo poročila popolne svobode vseh narodov v tej deželi.«

Na konferenci so sprejeli naslednjo resolucijo:

1. Delegati druge oblastne konference za Bačko ugotavljajo, da živi v Bački več tisoč fašističnih beguncev iz Jugoslavije: Madžarov, Nemcev, Hrvatov in Srbov, Madžarske krajevine

oblasti so jim dale možnost, da se naselijo v krajih, kjer živi naše ljudstvo, sedaj pa izvajajo protislovansko in protidemokratsko propagando v korist madžarske in svetovne reakcije, pri čemer sejejo šovinistično sovratstvo med Madžari in Bunjevci tega področja.

2. Se danes nimamo v samoupravnih in javnih ustanovah in v parlamentu naših predstavnikov, ki bi zastopali naše resnične interese. Zato protestiramo proti takemu ravnanju in zahtevamo:

Takoj je treba izdati ukrepe za odstranitev fašističnih beguncev iz naših krajev, ker je to tudi v interesu Madžarske republike. Povsod v naših krajih je treba določiti predstavnike naših organizacij, da bi nas zastopali v občinskih in samoupravnih ustanovah. Ministrstvo za prosveto naj oskrbi naše šole s potrebnim materialom in učbeniki za naše otroke. Odredi naj, da morajo vsi slovanski otroci obiskovati samo slovanske šole. Naši krajevnimi organizacijam naj se dodelijo za kulturne domove hiše, iz katerih so izselili Nemce.

Zavedamo se, da so naše zahteve demokratične in pravne in pričakujemo zato od odločnih krogov, da jih bodo v interesu demokracije in republike tudi izpolnili.

Podobni sklepi so bili sprejeti tudi na zborovanju oblastne konference protifašistične fronte Slovanov za Baranovo v Mohaču.

Sklepi mednarodne demokratične federacije žen na kongresu v Pragi

Praga, 27. febr. (ČTK) Danes je bila v Pragi zaključena seja Sveta mednarodne demokratične federacije žena. Ustanovljeni so bili štirje stalni komiteji, ki bodo proučevali probleme otrok in mladine, pravice žena in kolonialna vprašanja.

Na seji so razpravljali o resoluciji in stališču federacije do problemov žen in otrok, rojenih in živčih v kolonijah. Poudarjala se je potreba sodelovanja »organizacij« demokratičnih žena vseh dežel in solidarnost z demokratičnim ženskim gibanjem v kolonijah.

Resolucija, ki se tiče črncev v ZDA, zahteva sodelovanje vseh demokratičnih elementov ZDA, posebno žena, da bi se rešil problem črncev v političnem, socialnem in kulturnem pogledu.

V zvezi s proslavo mednarodnega

dne žena, ki bo 8. marca, je poslal Svet mednarodne demokratične federacije poziv vsem demokratičnim in antifašističnim ženskam sveta, pozivajoč jih, naj združijo svoje sile v boju za izkoreninjenje fašizma in reakcionarnih elementov, ki poizkušajo izvesti razdor med zavezniki.

V resoluciji glede Nemčije so postavljene naslednje tri zahteve:

1. V Nemčiji je treba izvesti demilitarizacijo in denacifikacijo, da bi bila tako preprečena vsaka možnost novega napada. 2. Nemčija mora dati pravice reparacij deželam, ki so največ trpele zaradi njenega napada. 3. Pajtdamske sklepe je treba spoštovati.

Resolucija glede Španije poziva dežele, ki tega še niso storile, da prekinejo diplomatske in gospodarske odnose s Francem ter priznajo špansko republikansko vlado.

Bevin obtožuje Združene države Amerike za neuspeh palestinske konference

London, 27. febr. (Reuter.) Med razpravljanjem v Spodnjem domu o Palestini je zunanji minister Ernest Bevin obtožil Združene države Amerike, da so se bolj zaostrole palestinsko vprašanje in onemogočile napore britanske vlade, da bi pridobila žide za sodelovanje na londonski konferenci, je je končno propadla.

Nato je Bevin razložil potek dogodkov, ki so povzročili, da je palestinska konferenca v Londonu propadla in izjavil, da je bila v času, ko se je Velika Britanija trudila, da bi dosegla sporazum, vsa stvar preprečena z objavo lanske izjave predsednika Trumanova o naselitvi Židov v Palestini. Takrat je zahteval od tedanjega zunanjega ministra ZDA Byrnesa, naj se Trumanova izjava ne objavi. Bevin je končal svoj govor z besedami:

»Palestinski problem je postal predmet volivne kampanje v ZDA.«

Obtožba zunanjega ministra Ernesta Bevinja, da je predsednik Truman s svojo izjavo v oktobru preprečil uspeh palestinske konference v Londonu, je povzročila v Washingtonu veliko presenečenje in nezadovoljstvo. Presenečenje ni nastalo toliko zaradi Bevinove izjave same, kolikor zaradi trenutka, ki ga je Bevin izbral za objavo, da je bilo v lanski jeseni hudo nesoglasje med britansko in ameriško vlado.

Čeprav je Bela hiša odklonila kakršni koli komentar Bevinovega govora, se pričakuje, da se Truman ne bo strinjal z Bevinovo obtožbo, da so zahtevo po takojšnji vselitvi stotisoč Židov v Palestino narekovali tuji po-

litični razlogi tik pred novembrskimi volitvami v Ameriki.

Britanska delegacija za konferenco v Moskvi

London, 27. febr. (AFP.) Na čelu britanske delegacije za konferenco v Moskvi bo minister za zunanje zadeve Ernest Bevin. Delegacija bo štela 100 članov. V njej bodo tudi predstavniki ministrstva za vojsko, ministrstva za letalstvo in finančnega ministrstva.

Posledice gospodarske krize v Veliki Britaniji

London, 26. febr. (Ass. Pr.) Zaradi štednje v gorivom in električno energijo in zaradi premaknitve delovnega časa so vpejali v britanski industriji izredne ukrepe. Notranji minister je sporočil v Spodnjem domu, da bo trajal poletni čas v Veliki Britaniji od 16. marca do 2. novembra. Prav tako je izjavil, da bo vpejani poletni delovnik s 13. aprilom in bo trajal do 10. avgusta. Poleg tega bo uvedeno v Veliki Britaniji v dobi 3 prihodnjih let stalno nočno delo kot med vojno, da bi preprečili polom britanske industrije.

Nov ameriški poslanik v Veliki Britaniji

Washington, 27. februarja. (Reuter) Predsednik Truman je imenoval za veleposlanika ZDA v Veliki Britaniji Luisa Williama Douglasa, dosedanjega svetovaleca pri ameriški vojaški upravi v Nemčiji.

Gverilske akcije v Španiji se vedno bolj množe

Madrid, 27. febr. (Reuter) Aktivnost gverilcev pod vodstvom Komunistične partije Španije se je v zadnjih tednih znatno povečala. Pri najnovejših spopadih je bilo ubitih 7 gardistov in neki nočni stražar v Madridu. V argentinskem veleposlaništvu in v poslopiju glavne policijske uprave v Madridu so eksplodirale bombe.

Glasilo gverilskih čet v Galiciji »Guerrillero« piše, da ustanavljajo gverilske sile skupine 4 do 5 ljudi, ki izvajajo napade in sabotaže na proge, razstreljujejo transmisijske električne centre in napadajo Francove falan-

Razkol v stranki kvalunkvistov

Rim, 28. febr. (Tanjug) V fašistični stranki »Uomo Qualunque« je prišlo do razkola. Fašisti Emilio Patrissi, Lodovico Festa, Giuseppe Riveli in Pimi so se ločili od Gianninija. Patrissi ustanavlja novo stranko fašističnega značaja in izdaja glasilo nove stranke »Ora d'Italia«. Odgovorni urednik časopisa je fašist Roberto Schuster. Bivši dopisnik »Giornale d'Italia« iz Moskve, nečak milanskega nadškofa kardinala Schusterja.

DARUJTE ZA RDEČI KRIŽ!

S seje zavezniškega kontrolnega sveta v Berlinu

Stališče Sovjetske zveze do združitve angleške in ameriške cone v Nemčiji

Govor maršala Sokolovskega na seji zavezniškega kontrolnega sveta v Berlinu o nujni potrebi gospodarske in politične enotnosti Nemčije

Berlin, 27. febr. (Tass) Na seji zavezniškega kontrolnega sveta 25. februarja je podal maršal Sokolovski naslednjo izjavo o angloameriškem sporazumu o združitvi britanske in ameriške okupacijske cone v Nemčiji.

»Ob angloameriškem sporazumu o združitvi obeh con so se pojavile vesti, da je določeno osnivanje skupnih ustanov za obe cone in sicer ne samo gospodarskega, ampak tudi političnega značaja. Po izjavi predsednikov hesenskih in šlezvig-holštajnske vlade so razpravljali na konferenci predsednikov vlad dežel britanske in ameriške okupacijske cone o ustanovitvi političnega direktorijata, ki naj bi sestavil politično upravo v obeh conah in predstavljali nekakšen »začetek« nemške vlade, ki česar je mogoče sklepati, da bo imel ta direktorij več ali manj oblasti. Ker se je razpravljalo o takih načrtih na uradnih konferencah predsednikov nemških deželnih vlad, ki so jih postavile ali imenovala zasedbene oblasti v britanski in ameriški coni, je pričakovati, da bo tudi kontrolni svet pravčasno obveščen o teh načrtih, ako sploh obstoje.

Kontrolni svet prav za prav nima nobenih vezi s sporazumom o združitvi britanske in ameriške okupacijske cone, ker ni pri tem delu niti sodeloval in ga tudi nikoli ni odobril. Ta sporazum je bil sklenjen izven okvira kontrolnega sveta in gre torej brez dvoma za kršitev načela dogovora o skupnem delu članov kontrolnega sveta, ki so odgovorni za položaj v vsej Nemčiji. Menim, da se vsi člani kontrolnega sveta zavedajo, da mora imeti sporazum o združitvi obeh con resne posledice za politično bodočnost Nemčije.

Sporazum o združitvi britanske in ameriške okupacijske cone ne upošteva niti neposredno niti posredno izvajanja sklepov berlinske konference v britanski in ameriški coni: uničenja nemške vojne industrije, zagotovitve reparacij državam, ki so utrpele škodo zaradi Hitlerjeve invazije in uničenja gospodarskih temeljev fašizma v zapadni Nemčiji, t. j. monopolov in junkerskih veleposestev. To stvar je treba temeljito pojasniti, kajti sporazum o združitvi con predvideva velik gospodarski program, ki zajema vsa področja gospodarskega življenja obeh con, in določa uporabo vseh njihovih sredstev v določene politične in gospodarske namene.

Ločitev tega splošnega programa od glavnih vprašanj politike štirih sil v Nemčiji mora vsekakor izjaviti upravičeno vzmernjenje svetovne javnosti. Poleg zavezniškega kontrolnega sveta za Nemčijo, kjer so zastopane vse štiri okupacijske sile, ne more za britansko in ameriško okupacijo, čemo obstajati še posebej angloameriški svet, čigar gospodarski program je v nasprotju s cilji berlinske konference in ki sploh ne upošteva plačila reparacij in potrebe uničenja vojne industrije ter ovira uresnitve programa gospodarske obnove Nemčije kot celote.

Splošno znano je, da sporazum o združitvi zapadnih con ni pospešil uničenja vojne zmogljivosti in reparacijskih posiljil v britanski in ameriški coni. Nasprotno, povzročil je pojav najrazličnejših fašističnih naslednikov in drugih temnih elementov v zapadnih conah Nemčije ter pojav protizavezniške gornje, naperjene proti sklepom berlinske konference in proti splošni zavezniški politiki glede demilitarizacije Nemčije in povrnitve povzročenih škod.

V sporazumu o združitvi obeh con je rečeno, da je namen tega sporazuma, do konca leta 1949, ustvariti možnost, da bo gospodarstvo združenih con krilo lastne potrebe. Čudno je govoriti o tem, kadar gre za ozemlje, kjer je tri četrtine premovalnih bazenov in kovinskih industrij Nemčije, poleg največjih nemških tovarn za proizvodnjo strojev in kemikalij, obdelovanje kovin in produkcijo motorjev, kar predstavlja temelj nemške vojne industrije.

Postavlja se vprašanje, ali ne teži sporazum o spojitvi britanske in ameriške cone za tem, da bi se okupacija Nemčije in prisotnost zasedbenih čet izkoristila za izkoriščanje nemškega gospodarstva in njegovega podrejevanja britanskim in ameriškim monopolom, za onemogočenje neodvisnosti Nemčije in pretvoritev celotne ali vsaj zapadne Nemčije v domeno tujih monopolov. Ni dvoma, da pomeni uvažanje tujih monopolov v gospodarsko življenje kake države zaslužjevanje njenega gospodarstva. Gotovo je, da bi lahko to privedlo do resne oslabilosti nemškega mirnodobnega gospodarstva in njegovih položajev na mednarodnem trgu, dočim Evropa čuti in bo čutila potrebo po blagu, ki ga proizvaja nemško mirnodobno gospodarstvo.

Ako bi prodrla kratkovidna politika, katere cilj je razkosanje in uničenje neodvisnosti nemške države, bi privedlo to do ustvaritve novega žarišča nemirov, ki bi moglo v bodočnosti ogroziti mir in varnost narodov v Srednji Evropi. Smatram, da se ne moremo in ne smemo držati takšne kratkovidne politike. Ne smemo pozabiti soglasnih skupnih sklepov, da je Nemčijo potrebno smatrati za enotno gospodarsko celoto. Sovjetska uprava smatra za svojo dolžnost, tudi v bodočnosti nadaljevati borbo, da bi vsi brez razlike ustvarili ta načela ne

samo z besedami, marveč tudi z dejanji.

Predlagajo nam ustanovitev »skeleta federativne organizacije Nemčije, neke vrste »združenih nemških držav in omejitve nemške nacionalne enotnosti v okviru carinske unije nemških držav ali okviru raznih ekonomskih vprašanj. Dvomim, da bi uživali načrti o federativni ureditvi stvarno podporo nemškega naroda. Ali misel o federalizaciji Nemčije ne izvirajo od junkerjev in predstavnikov nemških monopolov? Ali ni boljše, da nudi možnost nemškemu narodu, da svobodno in brez pritiska sam pove svoje mišljenje o državni gradnji svoje države?

Nemčije ne moremo potisniti nazaj za 100 let. To bi bila kratkovidno politika. Prepričan sem, da tega nihče izmed nas ne želi. V Nemčijo smo prišli zato, da bi jo demilitarizirali, ji odvzeli možnost, da bi ponovno obnovila svojo napadalno silo in da bi jo popolnoma demokratizirali z uničenjem ostankov fašizma in zverske fašistične ideologije.

Vsi smo prepričani, da mora Nemčija, pa če tudi samo deloma, nadoknaditi škodo, ki jo je prizadejala državam, ki so pretrpele nemški napad. Vsi tudi soglašamo v tem, da bo prišel čas, ko bo mogla Nemčija znova zavzeti mesto v družini mirujočih narodov kot neodvisna, demokratska in miroljubna država, na enakih in skupnih osnovah z ostalimi narodi.

To so cilji naše skupne politike v Nemčiji. Samo na tej osnovi, ne pa na naprtni osnovi angloameriškega sporazuma o spojitvi obeh con, moremo in moramo praktično in brez odlašanja ustvariti ekonomsko in politično enotnost Nemčije, ki je nujno potrebna za ustvaritev svetovnega mira in varnosti.

Prepričan sem, da se dajo težave, ki se bodo pojavile zaradi omejenih okoliščin — popolnoma obvladati s skupno in modro politiko zaveznikov

njem ostankov fašizma in zverske fašistične ideologije.

Vsi smo prepričani, da mora Nemčija, pa če tudi samo deloma, nadoknaditi škodo, ki jo je prizadejala državam, ki so pretrpele nemški napad. Vsi tudi soglašamo v tem, da bo prišel čas, ko bo mogla Nemčija znova zavzeti mesto v družini mirujočih narodov kot neodvisna, demokratska in miroljubna država, na enakih in skupnih osnovah z ostalimi narodi.

To so cilji naše skupne politike v Nemčiji. Samo na tej osnovi, ne pa na naprtni osnovi angloameriškega sporazuma o spojitvi obeh con, moremo in moramo praktično in brez odlašanja ustvariti ekonomsko in politično enotnost Nemčije, ki je nujno potrebna za ustvaritev svetovnega mira in varnosti.

Prepričan sem, da se dajo težave, ki se bodo pojavile zaradi omejenih okoliščin — popolnoma obvladati s skupno in modro politiko zaveznikov

Spomenica internirancev iz Trakije in Makedonije anketni komisiji

Z otokov Ikarija in Siros se je podkomisija anketne komisije vrnila v Atene in bo sedaj vodila preiskavo v okolici Larise

Atene, 28. febr. (Tanjug). Za podkomisijo anketne komisije so bile pri zaslišanju internirancev na otoku Ikariji, ki so po večini iz centralne Grčije in Peloponeza, posebno važne izpovedbe Apostolisa Vitanjolsa iz Florine, ki je govoril v imenu internirancev iz Makedonije in Trakije. Predložil je naslednje spomenice s podatki, ki bodo največje važnosti na nadaljnje delo komisije v Solunu:

1. Oboroženi balisti, ki so prekorščali albansko mejo, so naleteli na gostoljubje grških fašističnih oblasti. Lahko so nosili orožje in so se svobodno sprehajali celo po trgu mesta Larina.

2. Iz Jugoslavije so prihajali v raznih obdobjih čez mejo oboroženi četniki. V Larinu so jih ločili in poslali v biro za tužce. Tam so prišli skupaj z Angleži iz britanskega vicekonzulata v Larinu. Nekateri so poslali v Solun, posamezne skupine pa so pridržali in jih oborožili. Svobodno so se lahko gibali na področju vasi, ki so blizu jugoslovanske meje. Patuljirali so vzdolž meje in strahovali prebivalstva.

3. V juliju 1946 smo doživeli v taborišču »Dachau št. 2« v Larinu napad četnikov in balistov, ki so jih pripeljali z nekam kamionom. Grške oblasti so jih privedle zato, da bi izkazali incidente in bi tako lahko opravile naše preganjanje.

4. Ob koncu julija 1946 so pripeljali okoli polnoči v orožniško postajo v Larinu 7 četnikov, ki so imeli avtomatsko orožje.

5. V avgustu 1946 so odšli oddelki orožništva pod komando konzulata skupno z oboroženimi četniki in balisti do vasi Agla Paraskev, blizu

grško-jugoslovanske meje. Prišli so streljati, obkolili so vas, preiskali vse hiše in končno aretirali 14 kmetov, ki so jih odvedli na orožniško postajo v Larinu. Četniki so nastavlili zasede in se izgovarjali, da ne sme priti iz Jugoslavije nihče, ki ga ne bi poznali. Streljali so preko meje na jugoslovansko ozemlje in ranili več kmetov, ki so obdelovali zemljo na drugi strani meje.

6. Četnike so privedli v naše taborišče z izgovorom, da morajo poročati one, ki so bili nekoč v Buljesku.

7. Iz Jugoslavije je prišlo mnogo Grkov, ki so zbežali tja in so jih poslali jugoslovanske oblasti neoborožene nazaj v Grčijo.

Kar se tiče fašističnega nasilja sploh, bomo navedli samo nekaj primerov iz Makedonije, ki so nam osebno znani:

8. Prihodom angleških čet in »nacionalne garde« v mesta se je pričelo ropanje, mučenje in ubijanje. Tako so ubili v Vodenu 2 osebe. V Larinu je preganjal oddelek »nacionalne garde« in orožništva pet ur brate Vitanioti in streljal iz avtomatskih pušk, čeprav niso ničesar zakrivali.

Teroristični bes se je razširil iz mest tudi na vasi. Blizu Vodena so ubili kmeta Metoda Ginoso, pri Larinu pa Kiprijanosa. Nasilje je došlo nato novo obliko. Ubijalnim pohodom so sledile množične razprave proti Makedoncem. Pred sodišča so postavljali prebivalstvo celih vasi, ki se je borilo z ELAS-om proti okupatorju, kakor n. pr. vas Veli, ki je dala 200 partizanov, vas Polipotamos in druge. Žene in dekleta so posiljevali.

9. Teroristični bes se je razširil iz mest tudi na vasi. Blizu Vodena so ubili kmeta Metoda Ginoso, pri Larinu pa Kiprijanosa. Nasilje je došlo nato novo obliko. Ubijalnim pohodom so sledile množične razprave proti Makedoncem. Pred sodišča so postavljali prebivalstvo celih vasi, ki se je borilo z ELAS-om proti okupatorju, kakor n. pr. vas Veli, ki je dala 200 partizanov, vas Polipotamos in druge. Žene in dekleta so posiljevali.

10. Teroristični bes se je razširil iz mest tudi na vasi. Blizu Vodena so ubili kmeta Metoda Ginoso, pri Larinu pa Kiprijanosa. Nasilje je došlo nato novo obliko. Ubijalnim pohodom so sledile množične razprave proti Makedoncem. Pred sodišča so postavljali prebivalstvo celih vasi, ki se je borilo z ELAS-om proti okupatorju, kakor n. pr. vas Veli, ki je dala 200 partizanov, vas Polipotamos in druge. Žene in dekleta so posiljevali.

Ameriški predlog o kontroli atomske energije pred Varnostnim svetom

New York, 28. febr. (Tass). Na seji Varnostnega sveta 25. februarja se je nadaljevala razprava o poročilu komisije za nadzorstvo nad atomsko energijo.

Delegat ZDA Austín je predlagal, da naj komisija za nadzorstvo nad atomsko energijo v soglasju z resolucijama Generalne skupščine z dne 24. decembra in 14. decembra 1946 podaljša proučevanje vseh problemov mednarodnega nadzorstva nad atomsko energijo, ter pravčasno pripravi in predloži Varnostnemu svetu načrt sporazuma ali pogodbe, ki bo obsegala njene končne predloge.

Sovjetski delegat Gromiko je postavil nato Austínu naslednja tri vprašanja:

1. Zakaj se v resoluciji ZDA ne omenja kot nujno, da naj komisija predloži nova priporočila Varnostnemu svetu, ko bo pregledala različne predloge, ki jih je proučil Varnostni svet?

2. Zakaj smatra delegacija ZDA za zaželeno, da bi komisija izdelala in predložila Varnostnemu svetu na, črt pogodbe, ne pa priporočila, na podlagi katerih bi lahko Varnostni svet izdelal pogodbo?

3. Zakaj resolucija ne omenja zelo važnih vprašanj, o katerih ni bil dosegel sporazum o zakaj se v resoluciji ne zahteva, naj komisija napravi nove poskuse za sporazum o t. h. vprašanjih?

Austín je odgovoril, da ZDA ne bodo nasprotovale sprejemu podobne določbe v resoluciji, da pa je ne smatrajo za nujno.

Gromiko je končno izjavil, da je pripravljen sprejeti predlog, da bi se razpravljalo o vsebini poročila izročilo zpet komisiji, vztrajal pa je na tem, da naj posveti Varnostni svet temu vprašanju še eno sejo.

Ker so se člani sveta sporazumeli, da se bo delo nadaljevalo 28. februarja, je bila seja končana.

„Prijeteljske pogodbe“ med Združenimi državami ameriškim in Kitajsko

Nanking, februarja

Pred kratkim je bila podpisana v Nankingu nova pogodba o »prijetelstvu, trgovini in plovidbi« med predstavnikoma kitajske Kuomintangove vlade in predstavnikoma Združenih držav, dočim Evropa čuti in bo čutila potrebo po blagu, ki ga proizvaja nemško mirnodobno gospodarstvo.

»akor je znano, so si takoj po koncu vojne trgovske družbe in ameriški bankirji z vso naglico začeli prilaščati gospodstvo na Kitajskem, skušali so zavzeti kontrolni položaj v vsem domačem kitajskem gospodarstvu. Z izgovorom, da pomagajo v obnovi kitajske nacionalne industrije, so ameriške družbe preplavile kitajsko tržišča s svojimi proizvodi. Kakor piše londonski »Times«, so v razdobju med majem in oktobrom preteklega leta samo v Šanghaju izkrcali blaga v vrednosti 228 milijard kitajskih dolarjev, med tem ko je kitajski izvoz v istem ča-

su dosegel vrednost 28 milijard. Kuomintangova vlada, ki je potrebovala nacionalni dohodek za državljansko vojno, je odprla ameriški vojni industriji nove možnosti za izvoz njenih proizvodov na Kitajsko, tako da je bil s-mo v prvih sedmih mesecih preteklega leta izvoz vojaškega materiala na Kitajsko večji od uvoza v osmih letih vojne z Japonci.

Ti ogromni nakupi ameriškega vojnega materiala so bili težko breme za kitajske finance. Amerika je postala na ta način največji kitajski upnik.

Nova trgovska pogodba predvideva prodajo ostalega ameriškega vojnega materiala na Kitajskem Kuomintangu, da se bo s tem vojaški središči Kuomintang še okrepil za nadaljevanje razvijanske vojne. V zameno za to vojaško pomoč pa se Kitajsko obveže z novo pogodbo, da bo dala še nove ugodnosti za

v dobo sklepov krimsko in berlinske konference.

Odkritje široko razpredene tajne nacistične organizacije

London, 27. febr. (Reuter) V Nemčiji so odkrili zelo razširjeno tajno nacistično organizacijo, ki je po izjavi nekega britanskega funkcionarja v glavnem razpredena v britanski in ameriški okupacijski zoni. Voditelji organizacije izjavljajo, da je njihov namen obnovev totalitarnega režima v Nemčiji in da hočejo povesti evropske narode v boj zoper Sovjetsko zvezo. Razen tega groze z novim tajnim morilnim orožjem.

Doslej so zaprli več članov te organizacije, med njimi tudi vojnega zločincea Georga Eidemanna.

Associated Press poroča iz Frankfurt, da je ameriška vojaška uprava po aretaciji nekaterih pripadnikov hitlerjevske ilegalne organizacije našla enega izmed najvažnejših voditeljev nacističnega gibanja, bivšega SS kapetana Wernerja Roppkeja, ki je bil nameščen pri poveljstvu ameriške vojske v Frankfurtu v oddeleku za zabave in je na ta način najlaže prišel v stik z višjimi oficirji ameriške vojske in njihovimi rodbinami, s katerimi je bil v priskrbi odnosih. Obenem z Roppkejem so zaprli tudi 10 najvidnejših ilegalcev.

Poslanica albanske vlade anketni komisiji

Solun, 27. febr. (Tanjug). Predstavnik LR Albanije polkovnik Kerendži je poslal anketni komisiji poslanico, v kateri zahteva v imenu albanske vlade, da bi anketna komisija obiskala razne kraje ob albanski meji in na terenu samem proučila grška izjavljanja na albanski meji in strahovito preganjanje albanske manjšine v Camuriji.

Po šestih dneh dela na otokih Sirosu in Ikariji se je podkomisija vrnila v Atene, kjer bo nadaljevala anketo v okolici Larise.

Pri vseh akcijah so aktivno sodelovali tudi člani britanskega konzulata. Britanski oficirji iz konzulata so navadno prihajali v petek popoldne v policijsko poslopje, kjer so se zbirali orožniki in agenti, s katerimi se so dalje razgovarjali. Naslednji dan so navadno blokirali kako četrto, izvedli operacije v kak vasi ali pa so sledile nove aretacije. Znan je predlog člana britanske misije Ewansa mladinec EPON-a, da bi postal njegovi voluh.

Po šestih dneh dela na otokih Sirosu in Ikariji se je podkomisija vrnila v Atene, kjer bo nadaljevala anketo v okolici Larise.

Pri vseh akcijah so aktivno sodelovali tudi člani britanskega konzulata. Britanski oficirji iz konzulata so navadno prihajali v petek popoldne v policijsko poslopje, kjer so se zbirali orožniki in agenti, s katerimi se so dalje razgovarjali. Naslednji dan so navadno blokirali kako četrto, izvedli operacije v kak vasi ali pa so sledile nove aretacije. Znan je predlog člana britanske misije Ewansa mladinec EPON-a, da bi postal njegovi voluh.

Po šestih dneh dela na otokih Sirosu in Ikariji se je podkomisija vrnila v Atene, kjer bo nadaljevala anketo v okolici Larise.

Pri vseh akcijah so aktivno sodelovali tudi člani britanskega konzulata. Britanski oficirji iz konzulata so navadno prihajali v petek popoldne v policijsko poslopje, kjer so se zbirali orožniki in agenti, s katerimi se so dalje razgovarjali. Naslednji dan so navadno blokirali kako četrto, izvedli operacije v kak vasi ali pa so sledile nove aretacije. Znan je predlog člana britanske misije Ewansa mladinec EPON-a, da bi postal njegovi voluh.

Po šestih dneh dela na otokih Sirosu in Ikariji se je podkomisija vrnila v Atene, kjer bo nadaljevala anketo v okolici Larise.

Pri vseh akcijah so aktivno sodelovali tudi člani britanskega konzulata. Britanski oficirji iz konzulata so navadno prihajali v petek popoldne v policijsko poslopje, kjer so se zbirali orožniki in agenti, s katerimi se so dalje razgovarjali. Naslednji dan so navadno blokirali kako četrto, izvedli operacije v kak vasi ali pa so sledile nove aretacije. Znan je predlog člana britanske misije Ewansa mladinec EPON-a, da bi postal njegovi voluh.

Po šestih dneh dela na otokih Sirosu in Ikariji se je podkomisija vrnila v Atene, kjer bo nadaljevala anketo v okolici Larise.

Pri vseh akcijah so aktivno sodelovali tudi člani britanskega konzulata. Britanski oficirji iz konzulata so navadno prihajali v petek popoldne v policijsko poslopje, kjer so se zbirali orožniki in agenti, s katerimi se so dalje razgovarjali. Naslednji dan so navadno blokirali kako četrto, izvedli operacije v kak vasi ali pa so sledile nove aretacije. Znan je predlog člana britanske misije Ewansa mladinec EPON-a, da bi postal njegovi voluh.

Po šestih dneh dela na otokih Sirosu in Ikariji se je podkomisija vrnila v Atene, kjer bo nadaljevala anketo v okolici Larise.

Izredni poslanik Albanije v Beogradu

Tirana, 28. febr. Prezidij Ljudske skupščine je imenoval na predlog vlade LR Albanije Jakova za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra LR Albanije pri Prezidiju Ljudske skupščine FLRJ.

Predsednik Prezidija Ljudske skupščine Srbije na obisku pri patriarhu Gavrilu

Beograd, 28. febr. Predsednik Prezidija Ljudske skupščine LR Srbije je v spremstvu prvega podpredsednika Prezidija prote Milijana Smiljanica in sekretarja Prezidija dr. Milorada Vlakovića včeraj popoldne vrnil obisk patriarhu srbske pravoslavne cerkve Gavrilu.

Predsednik dr. Stanković je ostal dalje časa v razgovoru s patriarhom Gavrilom. Razgovora se je udeležil tudi metropolit Josif.

Ameriška delegacija za konferenco v Moskvi

Washington, 27. febr. (AFP.) V ameriški delegaciji za moskovsko

konferenco bodo poleg zunanjega ministra generala G. Marshalla še Robert Martey, politični svetovalec pri ameriški vojaški upravi v Nemčiji, general Mark Clark, bivši vrhovni poveljnik zasedbenih čet v Avstriji, Benjamin Cohen, ki je sodeloval skupno z Byrnesom na konferenci Sveta zun. ministrov in John Fauster Dulles, politični svetovalec republikanske stranke za zunanje zadeve.

Po teh izjemnih obdobjih bo sprejeta v vse bodoče trgovinske dogovore določba, da se lahko vsak pristaneč Združenih držav Amerike razveljavi, če bi uvoz dotičnega blaga ogrozil interese domačih proizvajalcev. Prav tako bo morala biti v pogodbo sprejeta določba največje ugodnosti, ki bo zagotovila Ameriki prednost pri vseh carinskih postopkih in drugih carinskih pooblastilih, ki jih bo prizadela država odobrila kateri koli tretji državi.

Ako bo kaka država zaradi zaščite svojih proizvajalcev sprejela kake ukrepe proti ZDA, ki jih ne bi bilo mogoče diplomatsko odstraniti, bo imel posebni medministrski odbor dolžnost predlagati, da se tej državi onemogoči izkoriščanje odobrenih ugodnosti.

Državni podtajnik v zunanjem ministrstvu William Clayton je izjavil v skupščinskem odboru za zunanje zadeve, da bo vlada sklenila nove sporazume o dajanju pomoči, ki bodo tako ostric, da pod takimi pogoji nekatere države ne bodo hotele sprejeti pomoči. ZDA bodo odklonile pomoč vsaki državi, ki ne bo sprejela teh pogojev.

Clayton se je izjavil tudi proti dajanju pomoči preko neke mednarodne organizacije, poudarjajoč, da mora nadzorstvo nad tem programom ostati krepko v ameriških rokah.

Slovenska Koroška tekmuje z geslom „Vse za priključitev k FLR Jugoslaviji“

Celovec, 28. febr. Po Slovenski Koroški se razvija vedno širše tekmovalne organizacije Osvobodilne fronte z geslom »Vse za priključitev Slovenske Koroške k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji«.

Pri Sv. Jakobu v Rožu se je prijavilo v organizacijo Osvobodilne fronte 36 novih članov. V mnogih krajih so v teku prireditve, ki jih poseba veliko število prebivalstva. Tako je bila prireditev v Podgorjah; prisostvovalo ji je nad 400 ljudi. Fašistični elementi so skušali preprečiti prireditev s tem, da so prekinili električno razsvetljavo, toda prireditev se je nadaljevala pri petrolejskih svetilkah.

Tudi v okraju Loka je bila prireditev v okviru tekmovalja za priključitev domovini; mladina je prikazala dramo Maksima Gorkga »Matič«. Prireditev je obiskalo nad 500 prebivalcev. Na njej je govoril sekretar okrajnega odbora OF Martinjak, ki je poudaril pomen sedanjega trenutka za Slovensko Koroško in pomen boja za priključitev Slovenske Koroške k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

S prireditvijo so bile poslane pozdravne brozjavke maršalu Titu, šefu jugoslovanske delegacije v Londonu dr. Vilfanu in zavezniškemu svetu na Dunaju.

Za 13 umorov slovenskih partizanov obtoženi nacistični zločinec — oproščen

Ze večkrat smo poročali, da uživajo na Koroškem nacistični zločinci, ki bi jih morala že davno zadeti zaslužena kazen, pri koroških in sploh avstrijskih oblasteh vso zaščito. To je znova jasno pokazal primer nacističnega morilca Wolteja, ki je danes predsednik krajevne organizacije socialno demokratske stranke v Šmarjeti.

Novembra lanskega leta je bil obtožen, da je skrivno umoril 13 slovenskih koroških partizanov. Med vojno je bil nacistični voluh in je vodil SS-ovce in orožnike pri preganjanju partizanov. Preobleden v drvarja ali poljskega delavca je voluhnil za partizanskimi skrivališči, bunkerji in zbiralisti ter jih nato izdajal orožnikom, obenem pa tudi sam sodeloval pri preganjanju, zasledovanju in ubijanju partizanov. Čeprav je bila njegova krivda jasno dokazana, ga je sodišče oprostil.

Ko je ljudstvo zvedelo za to škandalozno ravnanje celoveškega sodišča, se so prijavile številne nove priče, ki so podale dokaze še o mnogih drugih zločinih tega nacističnega morilca. Tako so podale dokaze, da je Wolte 28. decembra 1944 izdal partizansko skrivališče v Zadnjem vrhu ter pri tej priliki sam ubil partizana Josipa

Kancijana. Prav tako je Wolte izdal partizanski bunker v Triblinjah, pri čemer sta bila ubita dva partizana, izmed katerih je enega ubil Wolte sam. Še 30. januarja 1945 je vodil Wolte SS-ovce proti partizanom in sodeloval pri umoru 6 partizanov, s čimer se je sam javno hvalil. Tudi je izdal tako imenovani spodnji bunker pri Šmarjeti, pri čemer sta bila dva partizana umorjena, dva pa hudo ranjena. Mrtvima partizancema je Wolte slekel obleko, ju popolnoma izropal in trupli nato s krampom zavlekel v nek jarek in nekoliko pokril z zemljo. In čeprav so bili za vse to podani jasni dokazi, je sodišče zavrnilo predlog za obnovo procesa ter se Wolte še danes svobodno spreha po Koroški in hujša proti Slovincem.

Temu se ni čuditi, kajti na sodiščih na Koroškem je še vse polno zagriženih nacistov. Samo pri sodišču v Celovcu jih je 19, ki so bili registrirani nacisti, a so vsi ostali na svojem mestu. Vrana vrani oči ne izključuje in tako tudi vsi ti nacisti ščitijo drug drugega, skupno pa nadaljujejo staro igro izigravanja in zatiranja slovenskega ljudstva na Koroškem ter uživajo pri tem vso podporo avstrijskih in zavezniških zasedbenih oblasti.

Amerika bo pomagala samo državam, ki bodo privolile v njene „pogoje“

Washington, 27. febr. (Ass. Pr.) Predsednik Truman je izdal uredbu o spremembah pri postopku ob sklepanju recipročnih trgovinskih sporazumov. Namen teh izprememb je, da se bodo Združene države Amerike na dva načina zavarovale, da bodo njeni interesi bolj zaščiteni.

Truman je izjavil, da je sprejel ta sklep po razgovorih s senatorjem Vandenbergom in Millyhenom ter namestnikom zunanjega ministra Achesonom in Claytonom.

Po teh izpremembah bo sprejeta v vse bodoče trgovinske dogovore določba, da se lahko vsak pristaneč Združenih držav Amerike razveljavi, če bi uvoz dotičnega blaga ogrozil interese domačih proizvajalcev. Prav tako bo morala biti v pogodbo sprejeta določba največje ugodnosti, ki bo zagotovila Ameriki prednost pri vseh carinskih postopkih in drugih carinskih pooblastilih, ki jih bo prizadela država odobrila kateri koli tretji državi.

Ako bo kaka država zaradi zaščite svojih proizvajalcev

Nov velik prispevek za poglobitev gospodarskega sodelovanja med FLR Jugoslavijo in Češkoslovaško republiko

Govor ministra za zunanjo trgovino ing. Nikole Petroviča na kosilu, prirejenem na čast češkoslovaški trgovinski delegaciji

Beograd, 27. febr. Minister za zunanjo trgovino v vladi FLR ing. Nikola Petrovič je priredil včeraj na Avali kosilo na čast češkoslovaške delegacije, ki je v jugoslovanski predstavniki uspešno dokončala pogajanja za sklenitev sporazuma o investicijskih dobavah.

Pri kosilu je minister za zunanjo trgovino ing. Petrovič pozdravil goste in v svojem govoru med drugim dejal:

Sporazum o investicijskih dobavah ki je bil podpisan, je važen dogodek v mednarodnih odnosih med FLR in ČSR. Po šestmesečnih razgovorih, ki so se vodili v duhu tradicionalnega jugoslovansko-češkoslovaškega prijateljstva, je bil ta veliki in važni posel uspešno dokončan. Ostaja vprašanje, kaj je v stvari omogočilo, da je prišlo do sklenitve takšnega sporazuma, kakršen je ta, ki v naših medsebojnih odnosih ni samo pomemben, marveč tudi povsem nov moment.

Znano je, da je bila tudi pred drugo svetovno vojno med Jugoslavijo in Češkoslovaško precej živahna izmenjava blaga. Prav tako je znano, da niso bili trgovinski in sploh ekonomski odnosi med staro Jugoslavijo in prvo Češkoslovaško republiko niti po svojem obsegu, niti po svojem značaju in vsebini, zadovoljivi. Pred drugo svetovno vojno ne bi mogli niti pomisliti na sklenitev sporazuma takšne vrste, kakršen je investicijski sporazum, ki smo ga podpisali. Ta sporazum je bil omogočen s tem, da so prišli i v Češkoslovaški republiko i v naši republiko v političnem in ekonomskem življenju do izraza nove demokratične sile in nova pojmovanja.

Iz našega političnega življenja so izginile one reakcionarne klike, ki so pred drugo svetovno vojno preprečevale pravičen razvoj jugoslovansko-češkoslovaških odnosov. I v Jugoslaviji i v Češkoslovaški je prišlo do globokih izprememb njune ekonomske strukture. V roke ljudstva so prišle z nacionalizacijo industrije in bančništva kamondne pozicije v gospodarstvu, s čimer ni so bile ustvarjene možnosti same za nemoten razvoj proizvodnih sil v naših državah, marveč tudi za vedno večje in tesnejše ekonomsko sodelovanje med našima dvema državama v borbi za dvig življenjske ravni njenih narodov ter ohranitev njune ekonomske neodvisnosti. Ta sporazum ne bi bil mogel brez teh globokih politično ekonomskih izprememb. Zaradi vsega tega lahko po vsej pravici govorimo, da se danes tradicionalni jugoslovansko-češkoslovaški odnos razvijajo na novih osnovah in da so dani vsi pogoji za doslej nevreden preostali politični, ekonomski in kulturni vezi bratskih narodov Češkoslovaške in Jugoslavije.

V nadaljevanju svojega govora je minister Petrovič poudaril, da daje sporazumu, ker je sporazum določen za 5 let, poseben pomen. Ta sporazum bo vplival na to, da se iz naših trgovinskih odnosov s Češkoslovaško čim bolj izključijo vsi slučajni momenti in da se izmenjava blaga med našima državama postavi na čim bolj možno trdnostno osnovo, kar v ostalem v polni meri ustreza planskemu gospodarstvu naših držav. Vse to bo namiglo privedlo ne samo do razširjenja trgovinskih odnosov, temveč bo dalo tudi močno vzpodbudo vedno tesnejšemu ekonomskemu sodelovanju dveh bratskih in prijateljskih držav. Jugoslavija je že v prvih dneh po osvojitvi naše države in ko se je pričela obnavljati naša zunanja trgovina, jasno določila svoje zunanjo trgovinsko politiko, ki je dobila določen odraz pri podpisovanju niza trgovinskih sporazumov z večino evropskih držav. Tudi ta sporazum potrjuje namero FLR, da čim bolj razširi in poglobi svoje trgovinske ter sploh svoje ekonomske odnose z inozemstvom, z vsemi onimi demokratičnimi državami, ki to želijo v interesu miru in konstruktivnega sodelovanja med demokratičnimi narodi sveta. Povsem je razumljivo, da skuša Jugoslavija predvsem utrditi in razširiti svoje ekonomske odnose s slovenskimi in demokratičnimi državami vzhodne Evrope.

nomskih odnosov med našima državama.

V imenu češkoslovaške delegacije je govoril šef delegacije g. Evžen Löbl, ki je med drugim dejal:

Jugoslavijo zapuščamo prežeti z globokimi vtisi o vsem, kar smo v deželi videli. Videli smo najprej Reko, ki je zelo poškodovana, obenem pa smo videli tudi velikanske napore, ki so bili napravljani od osvoboditve do danes, da bi se to pristanisko ponovno zgradilo. Pristanisce že danes lahko sprejme velike količine blaga. Jasno je, da Reka ne bo samo eno izmed največjih pristanišč Srednje Evrope, ampak bo tudi za Češkoslovaško največje pristanišče. Navdušila so nas gigantska dela, ki so bila izvedena v tem pristanišču v tako kratkem času.

Druga stvar, ki se nam je tako globoko vtisnila v spomin, je obudovanje napovnih vaših ekonomskih strokovnjakov, ki z železno odločnostjo in uspešno izpolnjevanje naloge, ki jih je prednje postavila jugoslovanska vlada in sicer kljub njihovi mladosti. Zapuščamo vašo državo z globokim prepričanjem, da bodo hrabri jugoslovanski narodi do konca izpolnili svojo gigantsko in zgodovinsko vlogo pod vodstvom maršala Tita.

Premagali bomo največjo oviro na novi mladinski progi

V Nemili pri Vranduku sta bili v terek zvečano ustanovljeni I. in II. minerska brigada, ki bosta kot prvi začeli delo na novi mladinski progi s tem, da bosta zgradili predor pri Vranduku, ki je največji objekt na vsej progi. Pri delu za gradnjo predora bo treba premagati velike težave, vendar ne more biti dvoma, da bo mladina predor o pravem času zgradila.

Pri proslavi je mladince najprej nagovoril namestnik komandanta štaba mladinskih delovnih brigad Lazo Matarić, nato pa je spregovoril inž. Marko Acimović, ki je že lani prebil ves čas pri gradnji proge Brčko-Banovići ter tehnično vodil gradnjo predora »Majevica« in predora pri Kiseljaku. Opozoril je novi minerski brigadi, da bosta morali pri gradnji tega 1500 m dolgega predora premagati številne ovire, obenem pa jih je pozval, naj posvetijo največjo pozornost čuvanju orodja in ostalih naprav.

Za komandanta I. minerske brigade je bil izvoljen Blagoje Topić, ki je bil lani kot komandir čete v slavni 35. minerski brigadi proglašen za udarnika ter odlikovan z redom dela III. stopnje. Za komandanta II. minerske brigade pa je bil izvoljen

Rad bi poudaril tri značilne momente tega sporazuma: 1. Ta sporazum je prvi svoje vrste v zgodovini narodov. Njegov pomen ni samo v tem, da je bil sklenjen namestu za dobo 6 mesecev ali 1 leta z veljavnostjo 5 let, marveč tudi v tem, da uvajata dve državi na podlagi tega sporazuma v svoje ekonomsko življenje dolgotrajno planiranje. Na podlagi tega sporazuma vemo, kaj vse je treba proizvajati za Jugoslavijo, a Jugoslavija ve, kaj je treba proizvajati in izvažati v našo državo. Poleg tega izključujemo s tem sporazumom iz našega gospodarstva vse elemente naključja in namesto tega vnašamo zakonitost, ki jo sami določamo. Drugi zelo značilen moment tega sporazuma je v tem, da se jugoslovanska vlada ne zadovoljuje samo s tem, da bi ozdravila rane, ki jih ji je prizadela okupacija, temveč je obenem izdelala plan za industrializacijo in elektrifikacijo. Ta sporazum bo služil izvršitvi tega plana. Kot tretji bistven moment naj navedem, da bo sporazum prispeval k industrializaciji Jugoslavije, kar ji bo dalo možnost, da bo še bolj okrepila izmenjavo ekonomskih dobrin.

Dovolite mi, da želim uspeha planu elektrifikacije in industrializacije Jugoslavije, v katerega trdno zaupam, da bo 100 % izvršen.

udarnik Dušan Čavarkapa, prav tako nosilec reda dela. Po pozdravnih besedah predstavnika osrednjega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije tov. Mladena Letića so mladinci sklenili poslati maršalu Titu naslednjo brzojavko:

Dragi naš tovariš Tito! Postavljeni pred največjo oviro v naši letošnji nalogi, ustanavljamo danes I. in II. minersko brigado, ki jo sestavljajo mladinci iz vseh krajev naše države. Izkoristili bomo naša lanska izkustva in s skupnimi silami premagali to največjo oviro na novi mladinski progi.

Na Tvoj novoletni poziv smo se zbrali, da izvršimo to nalogo, ki bo za nas nova šola. Ta šola bo obogatila naše izkustvo in nam omogočila, da čim več prispevamo k izgraditvi naše države.

Obljubljam Ti, tovariš maršal, preko Tebe pa vsemu našemu ljudstvu, da bomo, izkoriščajoči izkustva 35. minerske brigade v sodelovanju z našimi strokovnjaki zastavili vse sile, da bo predor pri Vranduku, ki je dolg 1500 m, zgrajen v določenem roku in da bomo ponovno dokazali vrednost in moč ljudske mladine Jugoslavije.

V zimskih gradbenih šolah vzgajamo nove strokovne delavce

Ob Šmartinski cesti, blizu novozgrajene savske kolonije, so tri prostorne in lepe Gradisove barake. V dveh je zimska gradbena šola poleg dveh strokovnih tečajev, tretjo uporabljajo delavci za stanovanje.

Gradbena šola v Ljubljani je bila ustanovljena pod vodstvom Gradisa na pobudo ministrstva za gradnjo. Ta šola ima, kakor tudi vse druge podobne šole in strokovni tečaji, nalogo pritegniti in usposobiti gradbene kadre, ki jih bomo potrebovali za obnovo in izvedbo petletke.

Enake gradbene šole so ustanovljene tudi v Celju, Mariboru, Kranju in v Novem mestu, zato je v Ljubljani škola gradbeno šolo pritegnjena predvsem mladina iz Notranjske in Dolenjske, ki pa se ni prijavila v takem številu, kakor je Gradis pričakoval. Vajenci Notranjci in Dolenjci, ki jih je 50, so prišli večinoma iz okrajnih gradbenih podjetij in obnovitvenih zadrug. Taki, ki še niso delali nikjer in nimajo še nobenega poklica, se za šolo niso odločili. Temu je gotovo kriva okolnost, da mladina ni poučena o pomenu gradbene šole. Gradis je poslal v šolo 26 svojih vajencev, ki so iz raznih krajev, tudi iz Makedonije.

To zimo je bil ustanovljen samo prvi letnik te šole. Vajenci, ki bodo letni končali prvi letnik in bodo v seziji zaposleni na gradilišču, bodo prihodnjo zimo lahko nadaljevali s pripravo v drugem in obenem tudi zadnjem letniku gradbene šole. Po dosežanju uspešnih sodeč, je tako gradbena šola, kjer se nudi vajencem pouk s snirjeno, mnogo boljše kakor so bile »dekdanje obrtno nadaljevalne šole«.

Gradbena šola se je pričela 7. januarja letos. Trajala bo 4 mesece. Po izpitih bodo učenci odšli na praktično delo. Pouk na šoli je pester in zanimiv. Od splošnih predmetov se učijo računstva, slovenščine, rušine, zemljepis in zgodovine. V uri fizikulture spoznavajo elementarne stroje: vtila, vzvode in skripce. Od strokovnih predmetov je omeniti stavbo risanje, stavbo konstrukcije, opisno geometrijo, v uri kemije pa spoznavajo gradbeni material.

Zanimanje učencev za učne predmete je zelo živahno. Disciplinarnost in razredni je prav tako dobra. Predavatelji, ki so za strokovne predmete inženirji, za splošno pa profesorji in učitelji, so s svojimi učenci zelo zadovoljni. Čim manj so vajenci in mladi delavci imeli prilike za pridobivanje, toliko bolj pridni so pri učenju. Pogumno premagujejo težave, ki

jih ni malo, posebno za Primorce in za one, ki so preživeli okupacijo pod Nemci. Poleg drugega se morajo vztrajno učiti tudi slovenščine. Prav tako delo prevajalcev jezik mladim Makedoncem. Vendar je prva ocenjevalna komisija ugotovila uspehe, ki so lepi posebno z ozirom na to, da so gradbene šole pri nas nove in si morajo predavatelji nabirati še izkustva.

Vajenci so po večini fantje od 15 do 20 let. Nekaj je tudi starejših, mlajši ni nobeden. Odličnjak Mekinda iz Cerknice pri Rakeku je šestnajstleten in bo šol, ker se je izkazal, v delovodsko šolo v Ljubljani. Prav tako namerava v delovodsko šolo odličnjak Draksler. Odličnjaka Draksler in Mekinda sta tesarja, odličnjak Stanko Goršek iz Zalca pa je zidar. Goršek je delal pri Gradisu, ki je v Zabukovu gradil stanovanjsko kolonijo. Od tam je prišel v šolo, po šoli pa se bo vrnil na gradilišče. Pravi, da mora fiziko in kemijo »presneto« pridno študirati, no, zato pa je tudi odličnjak. Bil je dve leti partizan. Na poti, ki mu je odprta, bo storil svojo dolžnost, učil se bo in napredoval.

Internat gradbene šole je v prostorni novi hiši v savski koloniji. Tam imajo tudi kuhinjo. To je prva strokovna šola s strnjanim poukom v Ljubljani, ki ima tudi svoj internat. Šola in internat vzdržujeta ministrstvo za gradnjo in Gradis. V internatu imajo učenci študijske krožke. Skupno obiskujejo kulturne prireditve. Imajo mladinsko organizacijo, ki skrbi za politično vzgojo, nadalje pevski zbor, dramsko skupino in sencičar, ki redno izhaja. Večkrat so jih obiskali že tudi tovariši od glavnega odbora LMS, ki so prinesli projekcijski aparat in v internatu gradbene šole predvajali vzgojne filme. Za 29. obletnico ustanovitve Sovjetske armade so pripravili kulturno prireditev. Ob tej priliki je nagradila uprava šole šest najboljših učencev, enega strojnika iz strojnega tečaja in enega obrtnega zidarja iz gradbenega tečaja. Na proslavi so se učenci gradbene šole in tečajniki zavezali, da bodo še izboljšali učne uspehe.

V strojniškem tečaju, ki je v sklopu gradbene šole, so največje možnosti v fantje v zrelih letih. Lasje že sivoj, nekaterim, vendar se s posebnim veseljem sklanjajo nad risarski papir in nad zvečke ter poslušajo predavanja, kjer se seznanjajo s stroji bolj podrobno kakor so se mogli doslej z njimi seznanjati pri delu. V strojniški tečaj so prišli z gradilišč, kjer so delali kot pomožni strojniki. Tečaj bo

trajal dva meseca. Učijo se teoretično in praktično. Spoznali bodo vse stroje, ki pridejo v poštev pri gradnjah, obenem pa organizacijo strojne službe na gradiliščih. Tudi strojniki stanujejo v internatu. Najboljši tečajnik-strojnik je Jožef Perper iz Kamnika. Delal je na cesti Ljubljana-Vrhnika. Njemu učenje ne dela posebnih težav, zato rad pomaga starejšim tovarišem, ki kljub svoji izredni pridnosti težje dohitavajo snov.

V gradbeni tečaj so prišli priučeni zidarji in tesarji, taki, ki so morda leta in leta delali na gradiliščih, pa niso imeli prilike napraviti izpite. Zdar bodo po dveh mesecih šli pred strokovno komisijo in se bodo nato na gradilišča vrnil, kot kvalificirani delavci. V tem tečaju so možne in fantje iz vseh krajev Slovenije. Rafajlovič Milorad, ki mu predavatelji še posebej tolmajočno učno snov, pa je Makedonec. Sedi v prvi klopi, pazljivo posluša in od časa do časa zamišljeno pogleda načrte, ki so na stenah. »Tudi jaz bom znal narisati nekaj takega,« upa in vendarle rahlo dvomi vase. Ta dvom je posledica težav, ki jih ima zaradi jezika, trajna pa vedno samo do odmora. Potem mu tovariši vrnejo samozavest. »Pomagali ti bomo čez najtežje. Vztrajaj in veruj, da bo šlo,« mu prigovarjajo in mu še enkrat razložijo, česar ni razumel. Teko uspeh tečaja ne bo samo strokovna izobrazba, temveč tudi povečava delavcev iz vseh republik naše države, iz Slovenije, Makedonije, Bosne, Hrvaške. Kakor se skupno usposablja, tako se bodo z ramo ob rami borili za uspehe potem na gradiliščih, borili se bodo za izpolnitev petletnega gospodarskega plana, katerega najvažnejši del so prav gradnje.

Načrtna izgraditev Titograda

Ljudska oblast v Črni gori posveča veliko pažnjo bodočemu razvoju Titograda, glavnega mesta ter gospodarskega in kulturnega središča Ljudske republike Črne gore. Te dni je bilo o tem posvečevanje ljudskih oblasti s predstavništvom ter množičnih organizacij, ki sta mu prisostvovala tudi predsednik vlade Črne gore Blaž Jovanović in predsednik Prezidijske ljudske skupščine Črne gore Miloš Rašević. Razpravljali so o velikopoteznem načrtu za izgraditev Titograda, ki je v vojni hudo trpel. Obnova Titograda in njegova izgraditev bosta v veliki meri odvisna od zgraditve proge Nikšić-Titograd, s katero bo dobilo glavno mesto Črne gore zvezo z železniškim omrežjem naše države. Dela pri gradnji te proge se prične 1. marca, in sicer najprej na odseku Danilovgrad-Titograd. Železnica mora biti zgrajena do 1. novembra 1948. Za izgraditev Titograda je izdelal načrt Urbanistični institut v Beogradu, drug načrt pa je izdelal gradbeno ministrstvo Črne gore. V teh načrtih je že predvidena povezava železniške proge Nikšić-Titograd z bodočo jadransko železnico, ki bo šla preko Črne gore. Za to bodo gradili spodnji stroj proge Nikšić-Titograd za normalni tir. Urbanistični institut v Beogradu je v svojem načrtu predvidel tudi gradnjo plovnega kanala od Plavnice ob Skaderskem jezeru do Titograda ter tovrno postajo neposredno ob bodočem rečnem pristanišču.

Tovarna kmetijskih strojev v Osijeku bo do maja izdelala 5000 plugov

Delovni kolektiv tovarne kmetijskih strojev in železolarne v Osijeku je dosegel velike uspehe v lanskem novembrskem tekmovanju. Sedaj je v polnem teku majsko tekmovanje. Delavci so se zavezali, da bodo povečali proizvodnjo za 25% v primeri z novembrskim tekmovanjem. V prvih treh mesecih majskega tekmovanja se je proizvodnja v železolarni zvišala za 125% v primeri z lanskim januarjem. Ker vlivajo proizvode iz dobrega surovega železa, se je kakovost proizvodov izboljšala za 18,5%. Proizvodni stroški so se zmanjšali za 12 odstotkov. Po zaslugi racionalizatorja Antona Jelčića so bili v vseh oddelkih vpeljani grafikoni, da delavci lahko vsek dan zasledujejo dosežene rezultate.

Posebno pozornost posvečajo izdelovanju kmetijskih strojev in orodja. Sejalnice za koruzo, pšenico in sladkorno peso izdelujejo v serijah. Prav tako se serijsko izdelujejo plugi »Vilas«. Delavci so se zavezali, da bodo med tekmovanjem izdelali za kmetovalce 5000 plugov. Proizvodnja kmetijskih strojev je povečala za 30%. V velikem obsegu izdelujejo tudi emaljirane štedilnike in peči. Delavnica teh proizvodov je zvišala proizvodnjo za 43%.

V požganih vaseh okrožja Like so lani obnovili 915 hiš

V Gospiću je bil izredni sestanek izvršnega odbora Ljudske fronte liškega okrožja, na katerem se je razpravljalo o doseženih obnovitvenih uspehih in bodočih nalogah. Liško ljudstvo se je množično udeležilo vseh akcij Ljudske fronte. Pri gradbenih delih je delalo 17.254 prostovoljnih delavcev ur, kar predstavlja vrednost nad 3 milijone din. V požganih vaseh je bilo obnovljenih 915 hiš. Okrožni ljudski odbor je zelo pomagal požganim vaset. Razdeljenih je bilo 10 milijonov din poizoj za popravila. Še vedno pa je okoli 1300 hiš, ki jih je treba čim prej obnoviti.

Letos se bodo gradbena dela znatno povečala. Zanje je zagotovljenih 250 milijonov din. Samo pri gradnji hiš v prizadetih vaseh bo letos delalo 4000 delavcev, ki se že vežbajo na strokovnih tečajih. Doslej je bilo izvežanih okoli 200 tečajnikov,

Delegacija italijanske napredne mladine na obisku v Jugoslaviji

Včeraj je z opoldanskim vlakom prispela v Ljubljano italijanska delegacija »Il fronte della gioventù«. V hotelu »Union« je Glavni odbor LMS priredil italijanskim gostom prirečen sprejem. Na banketu je v imenu GO LMS pozdravil italijansko mladino član sekretariata tov. Istok Zagar. V svojem nagovoru je tov. Zagar naglasil, da se je naše prijateljstvo z italijansko napredno mladino začelo že takrat, ko je italijanska protifašistična mladina zgrabila za orožje in se skupaj z jugoslovanskimi narodi borila proti okupatorju. Naše prijateljstvo, — je poudaril tov. Zagar, — se bo nadaljevalo tudi v skupni borbi za ohranitev mira.

Delegat italijanske mladine Gio-

litti Antonio je odgovoril slovenski mladini:

»S spoštovanjem in obudovanjem obenem je naša delegacija prestopila meje vaše domovine. Borili smo se skupno z jugoslovanskimi partizani v vojni. Sedaj smo prišli med vas, da vidimo, kako ti junaški jugoslovanski narodi nadaljujejo svojo borbo za zgraditev močne demokracije. Mnogo si obetamo od tega potovanja po Jugoslaviji. Videli smo in se bomo videli, koliko ste vi že storili in koliko dela čaka še nas.«

Danes se bodo delegati italijanske mladine ob 9 dopoldne sestali na skupnem sestanku z zastopniki Ljudske mladine Slovenije in se pogovorili o skupnih nalogah, nakar bodo popoldne nadaljevali pot v Beograd.

Italijanska mladinska delegacija se je na poti v Beograd k maršalu Titu ustavila včeraj dopoldne v Ljubljani

POSLANICA FRONTE ITALIJANSKE MLADINE JUGOSLOVANSKI MLADINI

Ob odhodu italijanske mladinske delegacije, ki ste jo povabili na obisk v vašo deželo, nam je prijeto poslati vam našo natoplejšo zahvalo in naš prijateljski ter bratski pozdrav, izraz naklonjenosti in prijateljstva vse antifašistične in demokratične mladine Italijanske republike do herojske in demokratične jugoslov. mladine.

Prosimo vas, da sprejmete našo delegacijo kot pravo predstavstvo nove, italijanske mladine, predstavstvo naših 200.000 partizanov, naših mladih delavcev, kmetov in študentov, naših deklet, vseh antifašističnih mladincev, ki so zavračali zločinski napadalec in zasluževalo politiko fašizma, ki je prinesla toliko škode in toliko uničenja tudi naši deželi in čigar nesrečna žrtev je bila tudi naša mladina sama. Sprejmite jo kot predstavstvo mladine Italije, ki se bojuje in dela vsak dan, da doseže svoje težnje in si zgradi bodočnost na novih temeljih, na temeljih demokratične republikanske in ljudske vladavine.

Naša mladina se bo borila z vsemi svojimi silami za demokracijo in mir, da ustavi maneuvre vseh vojnih hujšakcev, za stvar popolne neodvisnosti naše dežele pred vsakim tujim gospodstvom in vplivom, za prijateljstvo svobodoljubnih narodov sveta. Zato sodelujemo kakor vi z navdušenjem v velikem delu Svetovne zveze demokratične mladine; zato je naša najbolj živa želja, da ustvarimo in okrepite trdne, neporušne in bratske vezi prijateljstva med jugoslovansko in italijansko mladino.

Italijanska demokratična mladina goji čustvo obudovanja do jugoslovanske mladine. Spoštuje mlade jugoslovanske partizanske borce, ki so bili predstraža v osvobodilni borbi in

ki danes posvečajo vso svojo silo delu za obnovo svoje dežele. Pričakujemo, da nam bo naša delegacija poročala obširno o življenju, delu in študiju jugoslovanske mladine, medtem ko smo ji po drugi strani poverili, da bo poročala jugoslovanski mladini o položaju in o borbi italijanske mladine.

Na temelju globokega medsebojnega poznanja in vzajemnega spoštovanja se bo zgradilo naše trajno prijateljstvo.

Zavračamo klevete, ki jih razširjajo o vaših narodnih nekateri reakcionarni krogi, in si želimo, da bi se uredila vsa vprašanja, ki zadevajo medsebojne odnose naših narodov, v prijateljskem ozračju, v ozračju medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

Menimo, da je prihod naše delegacije v Jugoslavijo dober prispevek, ki ga dajete vi in ga dajemo mi stvari miru, demokracije in prijateljstva med narodi.

Naročili smo naši delegaciji, naj vam izrazi naše živo upanje, da se bomo mogli kmalu oddolžiti vašemu vabilu in da boste sprejeli naše vabilo, da bi poslali v Italijo svojo delegacijo.

Uramo, da bo naša delegacija, sestavljena iz mladih antifašistov raznih političnih struj, iz delavcev, kmetov, študentov in deklet, dosegla lepe uspehe.

Zivela mladina FLRJ!

Zivela mladina Italijanske republike!

Naj živi in se okrepi med jugoslovansko in italijansko mladino najbolj bratsko prijateljstvo!

Zivela Svetovna zveza demokratične mladine!

FRONTA ITALIJANSKE MLADINE

Rudarji premogovnika »Tito« so na dan 29. obletnice Sovjetske armade presegli proizvodni načrt za 81,1%

Banovci, 28. febr. V okviru proslave 29. obletnice ustanovitve herojske Sovjetske armade so rudarji premogovnika »Tito« pozvali k tekmovanju za povečanje proizvodnje premoga vse rudarje v državi, v svojem podjetju pa so 23. februarja proglasili za udarniški dan.

Ti rudarji so v spomin na herojska dejanja junaške Sovjetske armade prekoračili ob njeni 29. letnici proizvodnjo premoga za 81,1% preko načrta. Hkrati je bil delovni učinek v vsem bazenu prekoračen za 37,8%.

Izkoriščevalske metode vinogradnikov - posestnikov

Še vedno se dogaja izkoriščanje vinčarjev v Slovenskih gorah kot manj vrednih ljudi, za katere so jih imeli nekdanj, ko so bili sužnji vaškim mogotcem in različnim nemskim advokatom. Vinčarstva uredba, ki jo je izdala naša ljudska oblast, se ne upošteva povsod, pravice te uredb se še ne poslužujejo vsi naši vinčarji, še vedno je v njih vkoreninjen hlapčevski duh in le počasi si utirajo pot do teh pravic. Nekateri so se začeli dr. miti in zanimati za vinčarski zakon, ki jim zagotavlja v novi Jugoslaviji možnost boljšega življenja. Pred kratkim se je obrnil na krajevni sindikalni svet tov. Dominika Ignac, vinčar pri posestniku Vogrincu iz Gočeve pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah, ki ima v svoji posesti okoli 80 ha zemlje, in se pritožilo zoper njegovo ravnanje. Za svoje delo, ki ga opravlja ta vinčar v njegovem vinogradu, ne dobiva nobene plače, za ngrado dobi le kakih 5 litrov vina na leto in toliko gnoj, da si lahko pognoji na jemo zemljo, za katero pa mora še posebej opraviti 90 delovnih dni na leto. Zakon določa, da imajo vinčarji pravico do prostega stanovanja. V tem primeru ta vinčar tudi tega

nima in mora stanovanje »doluži« z 40 delovnimi dnevi. Tako je popolnoma navezan na delo pri omenjenem posestniku in mu »za lastni zaslužek za potrebe kakor za obleko, obutev itd ne preostane nobenega časa. Ta primer razkrinjuje tega vaškega mogotca, ki misli, da bo v novi Jugoslaviji lahko nadaljeval svoje izkoriščevalsko delo po raznih pogodbah, ki že davno niso veljavne.

Tudi naslednji primer, ki je dal tov. Kocbek, mali posestnik svojega sina Franca služiti k kmetici Vrtič v Seici, kaže, kakšne nezdružne socialne razmere so še vedno v Slovenskih gorah. Ta kmetica je obljubila, da bo plačevala fantu 100 din na mesec ter preskrbela potrebno obleko in obutev. Za svoje enoletno delo pa je dobil hlapček le ene hlače, en par čevljev, eno čepico in klobuk. V denarju je dobil vsega skupaj le 300 dinarjev, čevlje pa mu je po odhodu zopet odvzela. Vse leto je moral šestnajstletni fant opravljati vsa dela, kolikor je pač zmogel za tako sramotno plačilo. Tudi ta primer kaže izkoriščanje, ki ga nikakor ne moremo trpeti v današnjih naporih za živig blagostanja delavnega človeka.

KULTURNI PREGLED

Andrej Šuster Drabosnjak

ljudski pesnik in dramatik Slovenske Koroške

Delež Slovenske Koroške v zgodovini naše kulture je veliko večji, kakor si ga morda sami predstavljamo. Miselnost slovanske, jugoslovanske in slovanske skupnosti ter spoznanje, da je bila v preteklosti večkrat močnejša v naših obsejnih pokrajinah kot v središčih.

Vzrok temu je predvsem v tem, ker so bile te pokrajine stalno in neposredno izpostavljene potujočemu, hkrati pa splošnemu imperialističnemu napadu. Veliko trpljenje in včasih tudi občutek osamljenosti sta zato v preteklem stoletju marsikod rodila, fantastične, romantične in politično nerealne ideje: na eni strani o skupnem ilirskem jeziku (Vraz), na drugi strani pa celo o nekem vse-slovanskem jeziku, ki bi združeval vse Slovane, kakor si je to med drugimi zamislil romantik Korošec Matjaž Majer Ziljski. Vendar je treba takoj pripomniti, da je ideja »Združene Slovenije« imela že v Majerjevih časih prav tako goreče zastopnike na Koroškem, kakor jih ima samo po sebi razumljivo tudi danes. Ta ideja in zavest pripadnosti Koroške kot bistvenega dela k slovenskemu telesu je že ob koncu prve svetovne vojne dala tudi prve borbe, ki so se z orožjem v roki borili za svobodo Slovenske Koroške. Legija koroških borcev, katere zgodovina še žal ni napisana, je dala v takratni borbi častne žrtve in zato je povsem razumljivo, da je na pravkar zaključeni koroški razstavi visela slika poročnika Malgaja ob sliki koroških partizanov, ki so prav na ozemlju bivše avstrijske republike dvignili orožje zoper hitlerjevske naciste in imperi- ali- ste.

Izročilo slovenske koroške borbenosti, izprčano že v bojih korotankih Slovencev v prvih stoletjih njih vstopa v zgodovino Evrope, izprčano v bojih s Turki in v prvem slovenskem kmečkem uporu leta 1478, najbolj pa dokazano v stoletni in stoletni težki, vztrajni borbi, zoper nenehno zatiranje, potujevanje in načrtno uničevanje, ki je doseglo svoj višek v nacistično-imperialističnem nasilnem izseljevanju, se je v pretekli osvobodilni vojni povezovalo z junakom bojem koroških partizanov. Prav ta stoletna borba je največji dokaz njih slovenske zavednosti, saj so vztrajali in vztrajajo v neenakem boju že več kot tisoč let.

Kadar se niso mogli boriti z orožjem, so se borili s knjigo, pisano in tiskano. Mohorjeva družba, ki šteje tudi Ivana Cankarja med svoje sodelavce, je v času svojega večdesetletnega delovanja (1860—1918) izdala v Celovcu okrog 19 milijonov slovenskih knjig! To je številka, ki je prav tako močnega pričr koroškega in našega slovenstva, kakor je ustoličenje koroških vojvod v svetovni zgodovini edinstvena, pričr stare slovenske demokracije.

Izvirnost Slovenske Koroške so tudi, njeni bukovički — preprosti ljudje iz ljudstva, ki so prepisovali razne spise v maternem jeziku ter z njimi dokazovali in povezovali slovensko narodno in ljudsko skupnost našega življenja na Korotanu. Iz njih je izšla izredna ljudska in narodna kulturna osebnost pesnika in dramatika Andreja Šustera-Drabosnjaka, ki se med nekoroškimi Slovenci ni dovolj znana in cenjena, čeprav mu je njegov rojak dr. Fr. Kotnik, neumorni raziskovalec koroške gledališke narodopisnosti, posvetil že več študij.

Drabosnjak je za slovensko literarno zgodovino tako rekoč dr. Kotnik na novo odkril leta 1913, ko je objavil prvi svoj spis o njem, ki je zbudil v Otonu Župančiču močan odmev v »Slovanu« leta 1914. Tam je Oton Župančič med drugim zapisal: »...Ne morem si pomagati — jaz bi se z Drabosnjakom še rad srečal. ...Duh našega duha je to. ...Mučil se je z življenjem, boril se je s pesmi. ... dva verza sem našel med množico slabih, silna v svoji preprostosti, dva verza, kakor bi zavali dve skali. Dve vrsti, tako elementarne, kakor so jih pisali samo še stari svetopisemski preroki. V ti dve vrsti je zgnel svoj in svojih rokov gnev: Vino piše moj sovražnik noj gre prate jest Jaz mam pa gluh tui doro (dobro) da mam ano doro viest. V teh dveh verzih je Drabosnjak velik. V njih je izražena tragika, ne samo njegova osebnost, nego vsega slovenskega Korotana.«

Veličina Drabosnjakova pa je še tudi nekje drugje: njegov globoki slovenski zavednost in v njegovem gorečem prizadevanju za slovensko ljudsko gledališče. Skozi ves srednji vek in nekaj časa še v novem so igrali razni samostanski in dvorni odri svetopisemske igre, ljudstvo pa je uprizarjalo svoje ljudske pasijone in igre iz sv. pisma, ki so imele včasih toliko komedijskega in ljudsko sproščene v sebi, da jih je preganjala posvetna in cerkvena gospodinja, ki jih je hotela imeti zgolj kot pomagalno prižniti. Toda komedijsko-gledališki element je bil neukrotljiv in velikokrat močnejši, hkrati pa tudi zelo izviran in ljudski, ker se ni dal zelo vezati na predpisano besedilo ter se je zato posluževal improvizacij. To velja zlasti za različne »tafline«, hudiče, vrage in zlodje, ki so Harkelini in Pavlihe cerkvene in svetopisemske igre in ki so zato pri občinstvu želi največ uspehov. Saj nam Valvazor poroča, da sta imela študenta, ki sta igrala — bržkone pri ljubljanski uprizaritvi »Rajca« v letih 1657 do 1660 — zlodja, toliko bolj, da je enega izmed njih

povabil nekaj brezovški kmet k sebi na dom, da se je v obleki zlodja »prikazal« njegovi ženi, ki je bila huda pijanka. Z njegovo pomočjo jo je skušal prestrašiti, in odvrniti od pijanstva.

Ljudske humoristične je zelo veliko v Drabosnjaku. Po podatkih, ki jih je zbral dr. Kotnik, je prevedel, priredil in na slovenski jezik preobrazil Pasijonsko igro, Božično igro, Igro o izgubljenem sinu, Igro o Amanu in Esteri, Egiptovskega Jožefa in Bogatega moža. »Božično igro« in »Igro o izgubljenem sinu« je (leta 1934 in 1935) Miklavž Kuret moder- niziral in po svoje prikožil, s čimer sta se pa zelo oddaljili od Drabosnjakovega dela. Jezik in ves način, kakor tudi stil, so pri takšnih delih tako navezani, drug na drugega, da jih moramo pustiti v njih prvotni obliki, če hočemo uživati vso njih besedno komiko in humoristno, ki včasih zaradi epičnosti nadomeščata dramatičnost. Tujke nas pri tem ne smejo motiti.

Poleg tega si moramo biti na jasnem še o naslednjem: snov Drabosnjakovih del je svetopisemska, torej je splošna last, zato tudi ni mogoče trditi, da je bila njegova predloga čisto izvirno delo, saj so takšne igre, če romale po vsej Evropi kakor nekatere motivi narodnih pesmi. Povsod, kjer so si jih posvojili, so jim dali in vdhinili nekaj svojega in si jih zato po vsej pravici tudi prilastili. Prav posebno velja to za igre, kajti skoraj slednja uprizaritev je morala biti prikojena za igralce nekega kraja in zato so razni prepi- si istih iger včasih tako različni med seboj. »Duh kraja« (genius loci) je več ali manj dal svoje, kolikor- nja je pač bila njegova tvorna sila. O čudoviti Drabosnjakovi ljudski tvor- nosti, ki jo je čutili zlasti iz »Igre o izgubljenem sinu«, niti najmanj ne dvomim. Profesor gledališke folklo- re na moskovski univerzi, Peter Bogatyrev, ki je lani predaval v našem gledališču in ki po svojem delu velja po pravici za enega izmed največjih strokovnjakov na tem področju, je lani s posebnim poudarkom opozarjal, da je treba pri takih delih pred- vsem poudarjati tisto, kar je doma- če. In to je v prvi vrsti, jezik, takoj za tem pa je mogoče izluščiti iz tega — pristnega domačega duha, ki si je tujo predlogo posnil. Drabosnjak je svoje igre prav tako ponaševal kot Linhart. Čeprav ni bil tako učen mož kot ta, saj sam pravi, da je »en poredni paver v Korotane« (prepro- kmet), čeprav njegov pesniški duh nima tolikšnih krepljivosti, da bi mo- gel letati v olimpijskih višinah, toda kljub temu leta in poje svojemu slo- venskemu koroškemu ljudstvu, kate- remu je s svojimi dramatskimi deli pomagal ustvarjati ljudsko gledali- šče. Pomen njegovega dela pa ni le pokrajinski. Ko bo končno napisana zgodovina slovenskega gledališča in dramatike, bo moral dobiti častno mesto poleg Linharta.

Predloge Drabosnjakovih del so z- gubljene ali zelo neznane. Če upošte- vamo vse okoliščine, v katerih je de- lal, ga moramo občudovati in ljubiti, če znamo prisluhniti njegovemu ljud- skemu in slovenskemu duhu. Večji- narodi povečujejo v svoji gledali- ški zgodovini slednjo drobtinico, ki jo pred očmi drugih narodov, zlasti malih, celo povečujejo, mi pa včasih ne vidimo niti tistega velikega je- nje, poga, kar imamo. Nočem preveliče- vati umetniške vrednosti Drabosnja- kovega dramatskega dela, toda vred- nost njegovega dela ni zgolj zgo- vinsko-kulturna, temveč je v danih sorazmerjih velika v okviru naše gledališke zgodovine. »Igra o izgub- ljenem sinu« je vredna, da jo upri- zorijo tako, kakršna je, tudi poklicno gledališče. Čaka samo tenkočutnega režiserja, ki ima smisel in posluh za najpreprostejšo ljudsko umetnost, kakor tudi za ljudsko-slovenskega duha te Drabosnjakove igre. Nemci povečujejo svojega Hansa Sachsa do devetih nebes, pri nas pa široka javnost komaj ve, da je od leta 1768 do 1825 živel na slovenskem Koro- tanu preprost kmet, ki je pisal pesmi in gledališke igre ter se tako poleg kmečkega dela še pehal za ustvari- tev slovenskega gledališča.

Na enega izmed Drabosnjakovih prednikov na gledališkem področju, Antona Košutnika (1683—1745), slo- venskega Korošca iz Trbiža, smo sploh pozabili, čeprav je napisal in izdal tri drame v latinskem jeziku in je zato prvi do zdaj znan Slove- nec, ki se je ukvarjal z dramatiko. Matija Majer Ziljski je leta 1858 na- pisal v Novicah (23. junija) članek »Slovenska gospoda«, v katerem se z vso vneto zavzetostjo za slovensko gledališče in dramatiko, ki naj reši po mestih naše malomeščanstvo in meščanstvo pred potujevanjem ter ga naj odvrača od »nemškovanja«. Njegov članek je pomemben še vrhu tega, ker zagovarja v nasprotju z raznimi ozkoslovenski tudi igre z lju- bavnimi zapletitjaji, zavrača pa ce- neno burkavost, ki so jo gojila zlasti nemška provincialna gledališča.

Prav tako ve malokdo, da je po- svetil Drabosnjaku njegov koroški rojak Jaka Špicar ljubeznivo pozor- nost v svoji narodni igri, v petih de- janjih »Drabosnjak«, ki je prav ta- ko vredna, da bi jo ravno zdaj upri- zarjali naši ljudski odri. Veliko pre- malo spoštovanja še imamo do ne- katerih svojih stvari, kar je še vse poslediča žalostne preteklosti, ko so nam stoletja in stoletja vcepili spoštovanje le za tuja, še tako ne- značnata, omalovaževanje pa za do- značnata. Koseški je pred sto leti za- pisal krvavo resnico: »Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi pehiti«.

Drabosnjak je edinstvena podoba slovenskega ljudskega dramatika v naši preteklosti. V času, ko je ger- manizatorični val začel jemati na Koroškem in drugod poslednji ugled in veljavo slovensčini, ko jo je na- črtno uničeval s slovenskim življenjem, ved, se je Andrej Šuster postavil v bran in ni okleval niti pred prega- janjem, ko so ga nekega dne prišli in mu zaplenili njegove knjige, ker so bile pisane v slovensčini. Samo malo se je treba zamisliti v tisto dobo in razmere, pa si moremo pred- očiti tudi trpljenje, ki ga je moral prenašati. Drabosnjak ni imel ob strani nobenega barona Cojza, kakor sta ga imela Linhart in Vodnik, Dra- bosnjak je imel samo sebe in sloven- sko koroško ljudstvo. Stroške za na- tis svojih knjig je moral plačevati sam, kajti spričo preganjanja ni mogel biti izkupiček za prodane iz- vede kdo ve kako velik. Če torej upoštevamo vse okoliščine, v katerih se je trudil za razvoj slovenskega ljudskega gledališča, nam vstaja pred oči resnična veličina njegovega dela. Kaj so dali v tistih letih in pozneje tuji priseljenci Koroške na kulturnem področju? Brez krivice smemo reči — nič, medtem ko je tvornost slovenskega koroškega člo- veka od bližinskih spomenikov do bukovičkov čez Drabosnjaka do Vo- ranca in Ellerja vredna vse pozor- nosti in priznanja. V Vorancu in pesniku Ellerju se je povzpela do zavidljivih umetniških višin, čeprav niso dobile Ellerjevih pesmi še tistega umetniškega priznanja (razen od Podbevška v njegovi »Slovenski li- rikici«), ki ga zaslužijo. Tvornost slo- venskega koroškega človeka se je manifestirala velikokrat v naši zgo- dovin. Spričo kulturne in umetniške jalovosti nasprotne strani je naje- mentarnejši dokaz zakoreninjenost slovenskega koroškega življa. Tolik- šna tvornost je mogla le pri tistem, ki je zrasel iz zemlje, ki poganja iz nje, ker je del nje same.

Tak je tudi Andrej Šuster-Drabos- njak v svoji »Slovenski abecedi« in »Igre o izgubljenem sinu«. Zadnja je na nekaterih mestih naravnost rabelaisovsko humorna, zlasti v pri- zoru, ko izgubljenega sina-studenta slečejo v zakotni krmci do nagega in ga oropajo vsega. Njegov sluga je sorodnik Pavlihe in Harkelina, ki po svoje modruje:

Kaj mata zano komedijo
z mojim gospodom, babe,
kir sta ga zmiram luble
zvo rade? itd.

Nič manj humorističen ni poseb- ljen prolog Parolus (Prologus), ki pravi med drugim:

Jes pridem k vam z imenom
Fronec;
Jes bom vam povedov Komedije
začetek in konc.
Jes vas prosim, kna mejta
mena za norca
In poslušajte Komedijo do
konca...
Jas vam povim, da vsaki doro
poslušaj in glej,
Dokir na bo Komedija naprej.
Da bo se vam lih špask zdevo
ali pa mivo (milo),
Mi kna mormo špilati ali kna
bote tiho!
Zakaj eni vse rad, slišijo
in vedo,
Kader mata smeh —
pa velko rajmov zamudijo...

Tako prosi ljudski Parolus za čim večjo pozornost in za čim manj sme- ha, da bi tem bolj slišali besedilo. Na koncu pa se jim odreže prav po načinu »commedie dell'arte«:

Prosime vas, kako sim vam
povedov prej,
Da obedn prej Komediji ne
pladref!
Mi se bomo dobro pomujali,
Zatu bota nas tudi dobro
pvačali. Itd.

Takšne ljudske humorističnosti in dov- tipnosti, je v tej igri zelo veliko in uverjen sem, da bi v igralsko vzorn in verni uprizaritvi dosegla presenet- livo učinek. Toda to bi se moralo zgoditi tudi v verni jezikovni, inter- pretaciji koroškega narečja, kajti ravno ta folklorni-jezikovna patina ima poseben čar. Da je takšna upri- zoritev ne le mogoča, temveč tudi uspešna, nam dokazujejo dva velika uspeha našega gledališča: »Boter Andrašč« in »Primorske zdrahe«. O tem načinu sem bil uverjen prvič, ko smo v izvirnem Linhartovem je- ziku leta 1939 z uspehom uprizarili »Županovo Micko«, kar me je opo- gumilo, da sem šel takoj na delo za »Krajske komedijante«.

Dr. Kotnik je že lani napovedal pri Mohorjevi družbi izdajo Drabos- njakove »Igre o izgubljenem sinu«. Zeleti je, da bi izšla čimprej, saj ni le važen kulturno-zgodovinski dok- ument Slovenske Koroške, temveč je tudi lep dokaz ne le koroške, temveč slovenske ljudsko-gledališke tvornosti. »Izgubljen sin« je delo, ki je do današnjega časa ohranilo svojo gledališko vrednost. Slovenski gleda- lišniki more in mora biti ponosen na Drabosnjaka. Dr. Bratko Kreft.

Nove knjige in revije

Prežihov Voranc: Naši mejniki. Kratke storije iz minulih dni. Opred- lili Marij Pregelj. Družba sv. Mohor- ja v Celju. Celje 1946.

Proteus. Ilustriran časopis za po- ljudno prirodzanstvo. Za uredniški odbor: Dr. A. Peterlin. Leta IX, št. 6. Ljubljana 1946 47.

Nove tarifne komisije bodo postavile pravilne delovne norme

Na iniciativno ministrstva dela in glavnega odbora Enotnih sindikatov Slovenije je bila ob koncu januarja konferenca vseh gospodarskih forumov, na kateri je bilo sklenjeno, da se mora delo za uvedbo delovnih norm poživeti. Doslej niti vodstva podjetij, niti sindikalne tarifne komisije niso storile svoje dolžnosti. Večina obratov še nima uvedenih norm in nad 60% delavcev še ne de- la po normah. Zaradi takega stanja so delavci nepravilno plačani, niso plačani po storitvi in zato se tekmo- vanje ne razvija tako, kakor bi se lahko.

Obratne tarifne komisije I. stopnje se bodo po sklepu imenovane konference osnovala v vseh obratih in bodo sestavljale iz 2 do 3 članov vodstva podjetja in 2 do 3 članov zaposlenih delavcev. Predsednik tar- ifne komisije je ravnatelj podjetja ali njegov pooblaščenec, ki skrbi za točnost dela in zapisnikov ter za iz- vajanje sklepov tarifne komisije ter nima glasovalne pravice. Poleg te takovane poluradne tarifne komi- sije obstojajo v podjetjih, po sklepu IV. plenuma centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije, tudi še nadalje sindikalne tarifne komi- sije, ki pa sestavljajo le predloge za obratne tarifne komisije. Vse po- družnice naj na sestankih izvolijo svoje člane za obratne tarifne komi- sije. Glavna naloga teh obratnih tar- ifnih komisij bo: študij, ugotavljanje in upoštevanje delovnih norm v obratu. Poleg tega pa bodo te komi- sije usmerjale vso tarifno politiko, kategorizacijo dela in delavcev, na- grajevanje, t. d. Zapisnike svojih sej pošiljajo obratne tarifne komi- sije višji tarifni komisiji v treh iz- vidih.

Višja tarifna komisija (II. stopnje) pa se organizira pri upravi državnih gospodarskih podjetij po- sameznih strok, na primer pri upravi tekstilnih podjetij, kovinskih, kemičnih podjetij, državnih trgovskih podjetij, državnih gozdnih upravah, t. d. Tudi te komisije so sestavljene iz 2 do 3 predstavnikov uprave in 2 do 3 članov tajništva zveze dotič- ne stroke Enotnih sindikatov za Slo- venijo. Predsednik je načelnik upra- ve ali njegov pooblaščenec.

Glavna naloga višje tarifne komi- sije je, da strokovno preveri pred- lože obratnih tarifnih komisij, da koordinira delo in daje smernice obratnim tarifnim komisijam v pod- rejnih obratih, ustanovah in uradih. Predloge delovnih norm in ostale tar- ifne predloge pošilja višja tarifna komisija svojemu resornemu mini- strstvu in glavnemu odboru Enotnih sindikatov Slovenije v evidenco, en izvod pa ministrstvu za delo v regi- stracijo po uredbi z dne 20. aprila 1945. Ministrstvo za delo bo pod- jete obvestilo, da go norme registri- rane in s tem veljavne, ako ne bo drugih pripomb.

Za zvezna podjetja bo veljal enak postopek, ker bodo tudi zvezne upra- ve podjetij posameznih strok dostav- ljale republiknemu ministrstvu za delo vse norme v registracijo, en z- vod pa glavnemu odboru Enotnih sindikatov Slovenije.

Za industrijo krajnjega pomena ter obrtne delavnice pa se bodo tar- ifne komisije I. stopnje osnovala na sedežu okraja. Za organizacijo teh komisij poskrbita okrajni ljudski odbor — odsek za delo — in okrajni sindikalni svet. Tudi te komisije so ločene po strokah (čevljarji, kovarji, mizarji, gostinci, trgovski uslužbenci itd.) ter obsegajo področje vsega okraja. Kakor gornje tarifne komi- sije bodo tudi te komisije sestav- ljene paritetno (polovica delavcev, polovica predstavnikov vodstev obra- tov posameznih strok). Predsednika določi okrajni ljudski odbor, odsek za delo iz svoje srede ali iz srede krajnjega sindikalnega sveta.

Tarifne komisije II. stopnje na okraju z isto nalogo kot višje tarif- ne komisije bodo sestavljali člani, ki jih določi krajnjeni sindikalni svet in okrajno obrtno združenje. Predsednika določi okrajni ljudski odbor, odsek za delo, iz svoje srede. Tudi ta komisija bo po pregledu in soglasnosti poslala po en izvod ministrstvu za delo v registracijo in glavnemu odboru Enotnih sindikatov Slovenije v evidenco.

Take tarifne komisije, ki bodo kmalu dobile svojo potrditev v po- sebni uredbi, bodo v kratkem, zlasti če bodo dovolj skrbno izbrane ter elastične, rodile dobre uspehe svo- jega dela za postavitev pravilne de- lovne norme.

Delo v normah je pogoj za uspeš- no tekmovanje, za uspeh planskega gospodarstva prve petletke. Dosedan- je delo pri tarifni komisiji v pod- jetjih je bilo zlasti pri upoštevanju de- lovni norm dokaj počasno in biro- kratsko, kolikor je sploh živelo. Kjer koli so delo in plačo normirali, povsod so se delavci z navdušenjem poprijeli dela z zavestjo, da je to nova sodobna norma in da je le tako vsak pravično plačan za svoje delo in za svojo storitev. Ker bodo de- lavci v te komisije poslali svoje naj- boljše zastopnike, to je udarnike, izumtelje, racionalizatorje itd., je podano jamstvo, da bodo norme res pravične in pošteno.

Ministrstvo za delo pa tudi druga gospodarska vodstva so po svoji il- niji že dali navodila, da se takoj začne organiziranje gornjih tarifnih komisij, prav tako pa je glavni od- bor Enotnih sindikatov Slovenije tu- di vsem sindikalnim forumom dal enake smernice, da storijo svojo dolžnost pri organiziranju tarifnih komisij I. in II. stopnje. Pravilno tesno sodelovanje gospodarskih in sindikalnih forumov bo v tekmoval- nem tempu omogočilo, da bomo za- čeli z načrtno tarifno politiko,

Danes lahko ugotovimo to, da je zastoj pri tem delu in glavnem na vodstvu podjetij. Tudi sindikalne or- ganizacije so premalo odločno zahte- vale več dela v tem pravcu. S tar- ifnimi komisijami se sedaj vsa po- buda in naloga prenaša paralelno na činitelja, to je na tarifno komi- sijo. Če bodo te komisije hitro in pravilno organizirane in če bodo tak- koj začele z delom, zlasti pa, če bo- do redno pošiljale svoje sklepe in predloge višjim forumom, bomo do- bili točen in popoln pregled, kje in koliko delavcev dela v normah, kako so plačani in sploh, kako se vodi celotna tarifna politika na vsem področju Slovenije. Ministrstvo za

delo bo registriralo prav vse norme in plače. Glavni odbor Enotnih sin- dikatov Slovenije bo tudi dobil en izvod v evidenco. Na podlagi teh pregledov bodo vsi zainteresirani forumi vedeli, kje je potrebno več pomoči, zlasti pa, da ne bodo de- lavci in nameščenci iste stroke ena- koga dela v različnih podjetjih raz- lično plačani.

Delo teh tarifnih komisij pa bo tu- di močna opora za izpolnjevanje go- spodarskega plana, močna opora za pravilno določanje plač, premij, na- grad itd. Poleg tega bodo tudi ti uspehi resno vplivali na enotne pro- izvodne stroške in cene, kar bo zopet uspeh, ki se bo pokazal v povečanju sklada vodstva podjetij itd. Nadre- jeni gospodarski forumi, ministrstvo za delo in glavni odbor Enotnih sin- dikatov Slovenije bodo rade volje dali vsa navodila in pomoč pri orga- niziranju tarifnih komisij. M. B.

Tudi sadjarstvo in vrtnarstvo naj prispevata k splošnemu gospo- darskemu napredku

V nedeljo je bil v Ljubljani v Do- mu sindikatov občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva Slovenije. To društvo predstavlja danes edinstveno množično gospodarsko organizacijo. V 280 podružnicah, ki delujejo po vseh sadjarskih področjih Slovenije, je vklanih že nad 15.000 članov. S priključitvijo Slovenskega Primorja in ko bodo obnovljene še tiste predvojne podružnice, ki imajo danes zaradi po- manjkanja kadra težave z obnovo, se bo število pomnožilo še za nekaj tisoč. Tako se društvo razvija, kakor še ni- kolik doslej. V svobodnih razmerah se je med našimi sadjarji zelo dvignil smisel za organizacijo, skupno, na- predno delo. Dokaz velikega zanimanja za obnovo in napredek in za re- šitev sadjarstva vseh zlih posledic vojne je živahno delo, ki so ga že predlanskim in lani razvijale mnoge podružnice. Skoraj povsod so podruž- nice najmočnejša opora vseh sadjar- skih akcij, ki se na pobudo oblasti izvajajo v njihovem kraju. Nov duh in prizadevanje, koristiti se z novimi načini dela, se izražata v delovnem tekmovanju, ki so si ga mnoge po- družnice letos napovedale, da bi do- segle lepše organizacijske, strokovne in obnovitvene uspehe.

Na obnem zboru je sedanje in bo- doče naloge sadjarjev orisal referent ministrstva za kmetijstvo in gozdar- stvo tov. Zorčič. Poudaril je med dru- gim, da posveča ljudska oblast sad- jarstvu največjo pažnjo. Takoj po osvoboditvi je bil ustanovljen Sadjar- ski znanstveni zavod in smo tako do- bili ustanovo, kakršne naše sadjarstvo v svoji zgodovini še ni imelo. Brez takega inštituta ni pravega načrtnega in trajnega napredka. Potrebno je, da mu sadjarji pri njegovem delu pomagajo. Ljudska oblast se nadalje iniciativno zanima za največjo ne- varnost, ki grozi našemu sadjarstvu. Za zatiranje ameriškega kaparja sta tako zvezna kakor naša republiška vlada prispevali znatne zneske, da bo mogoče zatirati akcijo izvesti čim bolj uspešno. Da bo zatiralno delo povsod enotno, naj vse podružnice tesno sodelujejo z ljudskimi odbori. Ministrstvo za kmetijstvo in gozdar- stvo se je radi pospeševanja sadjar- stva odločilo, da bo na državnih po- sestvih uredilo manjše število večjih drevesnic, ki bodo vzgajale in do- bavljale sadjarjem poceni samo pro- vrstne sorte mladega sadnega drevja. Načrtno vzgajanje mladega sadnega drevja bo ugodno vplivalo na našo sadno trgovino, v kateri je sedaj pre- velika oblika raznih sadnih sort. Končno se bo pri ministrstvu za kme- tijstvo in gozdarstvo osnoval poseben

oddelek za nabavke kmetijskih po- trebštin. Preko tega oddelka bodo sadjarji dobivali vse orodje in druge potrebščine. Da bo mogoče ustrešiti strokovnim željam, je njihova dolž- nost, da s tem oddelkom sodelujejo. Vodka Sadjarskega inštituta v Ma- riboru prof. Priol je zborovalcem kratko očrtal dosedanje delo tega za- voda. Fenološka opazovanja Mičuri- novih sort so lani tako napredovala, da se bodo letos nadaljevala na širši osnovi. Začeli so s križanjem sadnih sort. Naš sadni izbor namreč ne usre- ſa. Manjka nam taka sorta, ki bi bila splošno priporočljiva in dovolj od- porna za škrlup in pozebo. Lani so pričeli proučevati orehe, da bi do- gnali tiste tipe, ki ustrezajo medna- rodnim predpisom. Takih imamo v Sloveniji zaenkrat zelo malo. Morda komaj kakih 5%. K sodelovanju so bi- le povabljene vse sadjarske podružni- ce, ki pa so se odzvale v veliko pre- mahnem številu. Na širši osnovi so se začeli tudi škroplni poskusi za zatiranje ameriškega kaparja. Ti po- skusi se letos nadaljujejo. Preizkušala se je praktična vrednost Ešbergovega načina obrezovanja sadnega drevja skupno s klasičnim načinom. Načeljala pa so se tudi že druga važna vpra- šanja.

Vodka inštituta za vrtnarstvo prof. Vardjan je opozoril zborovalce na zelo važno akcijo oskrbovanja mest in industrijskih centrov z zelenjavo. Do- ločiti je treba najprimernejša pod- ročja za predelovanje zelenjave do- ločenih vrst in ugotoviti obseg potreb, da se bo izdelal proizvodni in setev- ni načrt. Pri tem moramo misliti tudi na zalaganje industrije, ki se bo ba- vila s predelavo zelenjave. Industrija potrebuje čisto določene sorte in to zato treba pristopiti tudi k pregledu zelenjadnega izbora. Podjetje »Sadec« se bo razširilo in bo nakupovalo tudi zelenjavo. Da si bo zagotovilo po- trebne množine zelenjave, bo sklepalo s posamezniki pridelovalne po- godbe.

Občni zbor je izrekel zaslužen pri- znanje dvema za razvoj slovenskega sadjarstva zaslužnima jubilatoma. Solski nadzornik v pok. in društveni tajnik tov. Andrej Skuli ter društveni blaginjak prof. Josip Verbič slavita letos 25-letnico svojega plodonosnega dela v korist našega sadjarstva. Zbo- rovalci so jubilatoma čestitali in ji- ma poklonili lepi diplomi.

Pri volitvah so bili izvoljeni v na- čelstvo in glavni odbor večinoma do- sedanji delavci, prilegljeni pa je bi- lo tudi nekaj novih. Zborovalci so sklenili, da naj bo prihodnji občni zbor v Ajdovščini.

Tovarna cementa v Beočinu je najboljši delovni kolektiv gradbene industrije Srbije

Te dni je bila delovnemu kolektivu tovarne cementa v Beočinu pri Novem Sadu izročena prehodna za- stava Zveze gradbene industrije Srbije za uspeh v novembrskem tekmovanju. Delovni kolektiv te to- varne, ki jo je okupator ob umiku hudo poškodoval, je ob velikih na- porih že leta 1945. uspešil tovari- ške naprave tako, da je bilo zagoto- vljeno obratovanje. Lani pa so bile vse naprave obnovljene in moderni- zirane. Tovarna bo v letošnjem letu imela veliko proizvodno nalogo, ker mora zagotoviti potreben cement za gradnjo Novega Beograda, avto- mobilske ceste Beograd—Zagreb, mla- dinske proge Samac—Sarajevo in za obnovo požganih vasi.

Reorganizacija železniške uprave v Ljubljani

Naše železnice so sedaj kot držav- no gospodarsko podjetje na novo or- ganizirane. Ministrstvo za promet upravlja neposredno generalno direk- cijo železniškega trasta, generalno upravo rečnega prometa in glavno upravo civilnega letalskega prometa. Generalna direkcija železniškega trasta je razdeljena na sedem glav- nih direkcij, in sicer na glavne di- rekcije eksploatacije železnice v Beo- gradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Skoplju, na glavno direkcijo že- lezniških delavnic in glavno direk- cijo za gradnjo železnice.

V gornjem stroju je dosedanja ljubljanska železniška uprava posta- la glavna direkcija eksploatacije že- leznice, ki bo svoje posle opravljala v treh različnih sektorjih s tremi di- rektorji na čelu, in sicer z direktor- jem za eksploatacijo, direktorjem za planiranje ter komercialnim direk- torjem. Nova organizacija prinaša obsežno decentralizacijo in polaga glavni pomen na operativnost želez-

niške službe. Ta bo imela svoje na- čelce predvsem v osnovnih enotah, ki so po novi organizaciji postale samostojna gospodarstva z vsemi po- trebnimi pooblastili za izvršitev go- spodarskega plana.

Vsi posli v zvezi z eksploatacijo železnice, to je s prevozom na splošno in operativnimi službami v podrob- nem, spadajo odsej v pristojnost di- rektorja za eksploatacijo, kamor naj se morebitni interesi obračajo ne- poredno po nadaljnje informacije. Za pojasnila v ostalih vprašanjih je pristojen tajnik glavne direkcije. — Iz glavne direkcije eksploatacije že- leznice — Ljubljana.

Tehnična predstavništva inozemskih podjetij v Jugoslaviji

Zvezna vlada je na predlog mini- stra za zunanjo trgovino izdala ure- do o tehničnih predstavništvih (repre- zentancah) inozemskih podjetij in ustanov. V območju naše države se smejo ustanoviti in smejo delati teh- nična predstavništva inozemskih pod- jetij in ustanov samo po predpisih te uredbe. Dovoljenje za delo izda v so- glasju z Gospodarskim svetom mini- ster za zunanjo trgovino.

Tehnično predstavništvo daje po- datke in pojasnila o proizvodih do- tičnega podjetja, skrbi, da podjetje pravilno dobavlja in postavlja nabav- ljene naprave, priprave in aparate za oprejanje službo v zvezi z jamstvi, ki jih daje inozemsko podjetje glede kakovosti in drugih lastnosti nabav- ljenih predmetov. Osebe sestoji iz tehničnih strokovnjakov in upravnih osebja. Tehnični strokovnjaki so po pravilu državljani tiste države, v kateri je sedež podjetja. Naši držav- ljani se smejo kot tehnični strokov- njaki izjemoma zaposliti samo s po- prejšnjo

PO DOMOVINI

Občni zbori naših sindikalnih podružnic korak v našo prvo petletko

Na občnih zbiorih sindikalnih podružnic, ki se te dni sestajajo po vseh naših tovarnah, podjetjih in ustanovah, je viden znaten napredek naših osnovnih sindikalnih organizacij. Delavci in nameščenci se povsem zavajajo važnosti petletnega gospodarskega plana in hočejo, da bi bili občni zbori njihovih sindikalnih podružnic izrazit prehod k izvajanju in preko računanju naše prve petletke.

Mostovna delavnica je imela pred dnevi svoj občni zbor. Delavci so prišli vrednih obrazov na ta sestanek, zavedajoč se, da je to pomemben dogodek za njihovo nadaljnje delo. Na tem sestanku so razpravljali predvsem o gospodarskem planu in o nujni potrebi norm, ki jih do sedaj še niso uvedli. K napredku te delavnice je mnogo pripomoglo poleg tesne povezave med delavci, upravo in odborom tudi študij, ki ga vodijo delavci sami. Sklenili so, da bodo vsak dan delali 10 minut preko delovnega časa, da si bodo na ta način prihranili na mesec štiri proste ure, ki jih hočejo posvetiti študiju.

S tekmovalcem se Mostovna delavnica ne more posebno pohvaliti, kajti prav pri tekmovalstvu so predvsem potrebne norme. Delavci sami se zavajajo njihove nujnosti in jih bodo po sklepih občnega zbora tudi v kratkem uvedli.

Vendar pa so se v letu 1946 pri tekmovalstvu pokazali tihi uspehi: dvig

delo po kakovosti 2 %, po količini 4,5 %, po storilnosti 4 %, prihranki na strovnih 35 %, prihranki na materialnih 2 %. Stroji so bili izkoriščeni nad 120 %. Delavci so z udarniški in brezplačni urami prihranili 48.442 din.

V zimskem času delajo mostovni delavci večji del v delavnici v šiški. Delavnice, zlasti strojnišča, kovačnica in varilnica, so izredno čiste. Delavci so napovedali oster bo vsakega neredu in nesnagi. Prav tako snažni in vzorno urejeni so tudi potovalni vagončki delavcev, ki se vozijo na teren. Navadno sta sklopljena dva, največ trije vagoni, v katerih se odpreje skupina 10 do 15 delavcev. Življa vzamejo za ves čas terenskega dela s seboj in si sami kuhajo. V prvem vagonu je delavnica, kjer imajo pripravljen mostovni material, drugi vagon je kuhinja, v tretjem vagonu pa je spalnica, kjer si delavci odpočijejo v udobnih in snažnih ležiščih. Ti vagončki so na poti vse poletje, ko traja terensko delo.

Če se bodo dosledno izvajali sklepi zadnjega občnega zbora, če bo še mladina bolj aktivna in če bo povezava med delavci in uslužbenci v Mostovni delavnici še tesnejša, bo prihodnji občni zbor Mostovne delavnice pri delu in v sindikalnem življenju beležil uspehe, ki bodo služili kot vzor ostalim sindikalnim podružnicam.

V. S.

Po državnem smučarskem prvenstvu na Bledu

Prvi del državnega prvenstva je bil v vsakem pogledu uspešen. Organizacija je bila na vsaki strani, tako da so bili tekmovalci in gledalci zadovoljni.

Udeležba na tekмах, posebno v moških disciplinah je bila velika, dočim z udeležbo žensk in mladine ne moremo biti zadovoljni. Za vse discipline je bilo prijavljenih 221 nastopajočih, iz 151 tekmovalcev in 18 tekmovalk. Svoje tekmovalce je poslalo 18 društev iz območja FZS, 2 iz Hrvatske, 2 iz Primorske in CDJA Parizan. Dobro so bila zastopana društva Gregorčič iz Kranjske Gorje, Leskovec, Dolenjski, Ljubljana, Bračič iz Koroške, Polet iz Maribora in deloma Gostanec pri Dornu. Maribor, Ljubljana, Kladivar iz Celja, Novo mesto, Kranj, Trzin in druga društva. Prav tako se niso izkazale fizičnuvalne veje drugih republik, ki razen Hrvatske na tekme niso poslane niti čez meje tekmovalke. Vostanice, Vostanice, delo tudi dejstvo, da FISAJ na državno prvenstvo ni poslal nobenega delegata in da je Fizičnuvalna zveza Srbije v istih dneh in v istih disciplinah priredila svoje prvenstvo.

gotovo tudi prihodnje zimo tekme patrol. je potrebno, da se preko tega po dva do tri dni na vsaki tekmi, ki jo da prihodnje leto prinesejo vsi tekmovalci pusti s seboj. Le na ta način bo dosežen pravi namen tekmovalstva, pri čemer pri streljanju bodo boljše. Letos je bilo od 195 oddanih strelav samo 30 za tekmovalce.

Pri tekmi mladink je bila prav dobra Kuničeva iz Bleda, naslednja mesta pa so zasedle Pavlovičeva (Mojstrana), Tomičeva in Kajfeževa (Kočevje). Vse navedene se bodo v marljivosti in pravilni trenirki razvile v prav dobre tekmovalke.

Proga za članice je bila dolga 5 km in je imela na prvi polovici hudi vzpon na strmo in se težji smuk na drugi strani. Od 16 prijavljenih tekmovalk jih je nastopilo le 5, vse ostale so ostale doma, kar nikakor ni v čast društvom, ki so jih prijavljali. Prvakinja Dobrova iz Maribora je z časom 22.45 min. odsegla prav dober čas. Dobri sta bili tudi Sentjurčeva (Ptuj) in Mihorkova (Polet, Maribor).

Mladinci so tekli po isti progi kot članice. Zmagovalce 17 letnih Vovk Mirko je talent za teke, saj je ostale pustil za seboj

Zborovanje sindikalne podružnice prosvetnih delavcev v Ljutomeru

V Ljutomeru je bilo zborovanje prosvetnih delavcev, ki ga je s kratkimi uvodnimi besedami otvoril tov. Belec. V zanimivem referatu je tov. Vreže podal smernice, kako organizirati mladinske pevске zbre, ki naj bi bili na vsaki šoli in bi tako mladina na festivalu kjer rada nastopa, pokazala svoje uspehe. Po živahnem razgovoru je bilo sklenjeno, da se ob koncu šolskega leta priredi okrajni mladinski festival.

Sledilo je poročilo o sestanku plenuma prosvetnih delavcev v Ljubljani.

Ne lomite vrbovih vejic!

Čebelarica družina v Pekrah pri Mariboru nam je poslala naslednji dopis:

Lanska čebelarica letina je bila tako slaba, da čebele niso mogle nanositi vse leto niti polovice svoje zimске zaloge. Sladkor so prejeli čebelarji šele novembra meseca, ko so bile čebele že v zimskem grozdu in jih zaradi tega ni bilo več mogoče zadostno napajati.

Sedaj se bliža čas, ko bodo čebele mogle zapustiti svojo zimsko gnezda in si poiskati prepotrebne hrane za sebe in svoj zarod. Za pitanje čebeljega zaroda pa je najpotrebnejši cvetni prah, katerega nabirajo čebele zlasti na vrbi. Srce se krči čebelarju in tudi drugim, ki poznajo življenje čebel, ko vidijo v zgodnji pomladi nosisi cele vrhove cvetlohih vrbovih vejic. Če pogledamo nekajkrat na trg, vidimo polno takih vejic najzgodaj. Ako

IZ MULJAVE PRI STIČNI

Kakor povsod po naši domovini ljudstvo gradi in obnavlja, tako smo tudi pri nas v tem pogledu že mnogo storili. Posledice okupacije, ki jih je zapustil okupator v našem kraju, so velike, s prostovoljnimi delom in skupnimi naporami nas vseh pa bodo ruševine kmalu odstranjene in zgradihomo še lepše, kakor je bilo nekdaj. Letos pozimi smo priredili 3 mesečni kmetijsko-nadaljevalni tečaj za mladino iz bližnjih vasi. Tečaj je bil dobro obiskan, kar kaže željo po izobrazbi. Ob koncu tečaja smo priredili Prešernovo proslavo. Lanijseni smo ustanovili krajevno knjižnico, Tudi šola, ki so nam jo požgali Italijani, pridno obnavljamo s prostovoljnimi delom. Zadalji smo si nalogo, da jo bomo letos dogradili. Zaslavljamomo vse sile, da bo čim prej gotova. Lani smo prejeli od ministrstva 500 tisoč din za nabavo najpotrebnejšega gradiva za šolo. Pomagajo tudi vse množične organizacije. Mnogo dela nas še čaka, toda z vztrajnostjo in pošteno delom bo naš cilj dosežen.

Perko J.

IZ DOLENJSKIH TOPLIC

Zimski čas smo v Dolenjskih Toplicah izbrali za razne tečaje in prosvetno delo. Ob veliki udeležbi prebivalstva smo priredili Prešernovo večer. V teku zime smo organizirali praktični šiviljski tečaj, na katerega so rada hodila kmečka dekleta, da se priučijo potrebnega šivanja za dom. V Toplicah smo imeli tudi tri-dnevni kmetijski tečaj, v katerem so strokovnjaki predavali o umnem gospodarstvu. Dekleta iz bližnjih vasi pa hodijo dvakrat na teden v kmetijsko nadaljevalno šolo. Poleg tega imamo tudi ljudsko univerzo, kjer so redna predavanja.

Elza

ONEVNE VESTI

KOLENDAR
Sobota, 1. marca: Albin.
Nedelja, 2. marca: Simplicij, Milena.

SPOMENSKI DNEVI
1. III. 1941. — Nemci vikorakali v Bolgarijo.
1. III. 1942. — Osnovna II. proletarska brigada.
1. III. 1945. — NOV in POJ se preimenuje v Jugoslovansko armado.
1.—5. III. 1944. — Razbita nemška ofenziva v Benečiji, preko 1000 sovražnikov uničenih.

DEZURNE LEKARNE
Danes: Lekarna Trnkočev, Mestni trg 4; Lekarna Bohinc, Rimska cesta 31.
Nedeljske dezurne zdravniške službe v Ljubljani ima od sobote opredeljen po nedeljsko do 8. zjutraj dr. Tajnšek Vinko, Miklošičeva cesta 13/II.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI
Drama
Sobota, 1. ob 15. ur: Emina: Na straži. Zaključeno predstava za ESZDNI.
Ob 20: Cankar: Kralj na Betanjski. Red B.
Nedelja, 2. ob 15: Sestakov-Smasek: Veliko potovanje. Predstava za otroke. — Izven. Zlinate cene. Ob 28: Cankar: Kralj na Betanjski. Red B.
Opazujemo na nedeljsko popoldansko predstavo za otroke »Veliko potovanje«. Veljajo znižane cene.

Opera
Sobota, 1. ob 19.30: Gotovca: Ero z omega sveta. Gostovanje J. Gotiča. Red B.
Nedelja, 2. ob 19.30: Puccini: Madame Butterfly. Gostovanje Dragice Martinis. Soliste: Zdenka Opreš, A. Gasperski.
Abonenti reda F imajo drevi ob 19.30 J. Gotovčevu opero »Ero z omega sveta«. Gostuje tenorist Josip Gotič. Zasedba: Marko — P. Lupaša, Doma — E. Karlovčeva, Dujla — V. Bukovčeva, Mica — J. Gotič, G. Sima — V. Janko, Pastiršek — L. Rupnikova, Hlapci — A. Gasperski. Solo pešeta: S. Japljiva in S. Eržen. Dirigent: M. Petič. Režiser: ing. P. Golovin. Vodja zbora: J. Hane. Koroegraf: P. Mikar. Scena: ing. E. Franz.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Sobota, 1. marca ob 19.30: I. Vašte: Visoka pesem.
Nedelja, 2. marca ob 19.30: I. Vašte: Visoka pesem.

V Sentjakobskem gledališču bodo povoli v soboto 1. in v nedeljo 2. marca ob 19.30 odsko delo Ilike Vastovca »Visoka pesem«. 9 slik iz življenja dr. Fr. Prešerna in B. Battelmona v vlogi Prešerna in V. Murkova v vlogi Julije Primčeve. Pri predstavi sodeluje ves ansambel. Prodaja vstopnic pri Obešetu, Gospodarska cesta 3.

SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE JENICE
V soboto, 1. marca ob 19.30: Linhard: »Matiček se ženi«. Premiera.
V nedeljo, 2. marca ob 19.30: Linhard: »Matiček se ženi«. Ponovitev.

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU
Dvorana kina Metropol.
Nedelja, 2. marca, ob 20. uri: Skrvnari: »Tuje dete, komedija. Režija J. Hume.

Gostovanje Prosvetnega akta OP iz Slov. Vstopnice od 20 din navzdol pri Putniku.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU
Sobota, 1. marca ob 19.30: Vojtkovič: »Zena na Niskavoorju«. Izven. Znamj. V vlogi Dione — Branka Verdonik — Rasbergerjeva.
Nedelja, 2. marca ob 19.30: Goršek: »Rdeča kapica«. Izven. Ob 19.30: Zizek: »Miklova Zajpa«. Izven.

SPOREDI DRŽAVNIH KINEMATOGRAFOV

LJUBLJANA: UNION: Sovjetski barvni film »Mladost naša domovine«. Obzornik novembra. Predstava ob 16. 17.30. 19. in 20.30. — **MATICA:** Francoski film »Pesem priganca«. Teknik. Predstava ob 16.15. 18.15 in 20.15. — **SLOVAKA:** Sovjetski dokumentarni film »Signal ni ugasnil«. Teknik. Predstava ob 16.15. 18.15 in 20.15. — **KODELJEVO:** Ameriški film »Premijera ljubljanskega«. Teknik. Predstava ob 20.

MARIBOR: ESPLANADE: Francoski film »V krepkih usode«. Teknik. **GRAJSKI:** Sovjetska filmska osereta »Silva — knežinja čaršar. Teknik. Predstava ob 16.30. 18.30 in 20.30.

CELJE DOM: Francoski film »Oče Gotovca. Teknik.

KRANJ: Sovjetski film »Neulovljivi Jan. Teknik.

PTUJ: Francoski film »Prekletstvo dijamantov. Teknik.

Dne 2. marca 1947 ob 16. uri priredijo v Društvu Sindikatov na Miklošičevi cesti Gospodinske pomočnice kulturno-prosvetno prireditelj, v proslavo 8. marca, kurjeve nabore (Krešja). II. dan. Na slavljaljo vse žene sveta. Vabimo vse tovaršice in tovarše, da pridejo polnoštevilno. Vstopnine ni.

Internicari iz Leitmeritz pridite danes, v soboto 1. marca na sestanek k tovaršim Pogodari Janezu na Vodnikov. cesti (gostilna pri Mirnu) zaradi sestave poročila o mednarodni pomoči našim internicariem v Leitmeritzu. Pričetek ob 19. uri.

Dr. Pavšič Ivan ne ordinira več. 468-n

Slovenska pravoslavna cerkevna občina v Mariboru ima v nedeljo 2. marca t. l. na graznik »Nedelja Pravoslavja« in oči prvi obeltnici povojne obnove svoj letni »Cerkevni zbor« (Ustava pravoslavne cerkve v cerkvenih delih. Kongresna trg 40). Pravoslavni verujoči Kristjani! Udeležite se polnoštevilno vi ste poklicani da pravilno presodite poročila in obračun dela svoje Cerkevne uprave v preteklem letu. S্পored: Ob 9. uri: svečana sv. liturgija ob 10. uri javna seja Cerkevne občinskega Sveta in odbora (pogovor, poročila, diskusija, predlogi, sklepi, služajnosti). — Cerkevno občinski Odbor Slovenske pravoslavne cerkvene občine, Maribor, Koroška cesta 40, telefon 25-1.

Tovarna Slamič na Viču, Tržaška cesta 151a, prevzema vse vrste praznih pločevastih doz od konzerv. Dže naj bodo očistene in brez rje. Plačilo po kvaliteti. Zbirajte doze, ker s tem pomagajte pri obnovi. 472-n

Mira Vahen, sekretarka KOMS-a in Ernest Petrin, žel. uradnik. Obilo sreče jima žele tovaršice in tovarši! 479-n

Ljudski oder tena Stari Vodmat uprizarj veseloigrano »Utopljenec« v nedeljo 2. marca v dvorani pri Poljski. Prodaja vstopnic ob 10.—12. uri in pri blaginji pred predstavo. 473-n

Sindikalna podružnica št. 7 vab. vse članice in članice na redni mesečni sestanek in občni zbor, ki bo dne 5. marca ob 19.30 ur. Potrdila za dodatne karte pri neseite s seboj. 474-n

Enotno knjigovodstvo za začetnike in praktike se naučite v najkrajšem času temeljito od začetnih faz do p.p. polne zvežbovanosti. Izberite si lahko za Vas najprikladnejše učne ure dopolne, popoldne ali zvečer. Prijave in polnsilna dnevo. ob 3. do 8. ure zvečer: »Instrukcije«, Kongresni trg 40, telefon 25-91. 478-n

Plesna vaja se vrši dnevno ob 19.30 v Domu sindikatov, Miklošičeva cesta. 477-n

Pouk stenografije, korespondence in knjigovodstva (začetno in enotno) prične prihodnji teden. Prosta izbira predmeta. Učenje in uspešna metoda, primerjaj iz pisarniškega praktičnega znanja za vsako službo. Prijave in polnsilna dnevo. ob 3. do 8. uri zvečer: »Instrukcije«, Kongresni trg 40, telefon 25-91. 478-n

Specialni zasebni pouk, Domobranski 15. Stropešni pouk do popolne zvežbovanosti po hitri in uspešni desptstni metodi. Praktično znanje, potrebno za vsako službo. Primerjaj iz pisarniškega praktičnega znanja za vsako službo. Prijave in polnsilna dnevo. ob 3. do 8. uri zvečer: »Instrukcije«, Kongresni trg 40, telefon 25-91. 478-n

Specialni zasebni pouk, Domobranski 15. Stropešni pouk do popolne zvežbovanosti po hitri in uspešni desptstni metodi. Praktično znanje, potrebno za vsako službo. Primerjaj iz pisarniškega praktičnega znanja za vsako službo. Prijave in polnsilna dnevo. ob 3. do 8. uri zvečer: »Instrukcije«, Kongresni trg 40, telefon 25-91. 478-n

KONCERTI

Sindikalni moški zbor »Cankar« iz Ljubljane, priredi v soboto 1. marca ob 20. uri koncert v sindikalni dvorani v Kranju. Na sporedu: umetne, narodne in sovjetske pesmi. 452-n

Pionirji, pionirke! V nedeljo, 2. marca ob 10. uri pionirski koncert v dvorani kina Matica. Vstopnice v prodaji od 9. ure dalje pri blaginji. — MOLMS. 467-n

Drugi del Trostovega klavirskega koncerta začne s tremi skladbami Pavla Slivica iz zbirke: 6) pieces pour piano. Sledijo ena najzanimivejših del česke klavirske literature, Janáček: V meglah. Koncert zaključijo Balakirev z orjentalno fantazijo: Islamey. Koncert, ponedeljek 3. ob 20. v Filharmoniji, Vstopnice v Maticini knjižarni. 469-n

Preskrba

ODDAJA ODRZEKOV IN OBRACUNOV ZA MESEC FEBRUAR
Trgovci, peki, mlekarne, mesarji in za druge glavne mesta Ljubljane morajo oddati odrezke z obračuni za februar t. l. — **MLO** — gospodarskemu oddelku — sedeti za trgovino in prebrskati: 1) kurjeve nabore (Krešja). II. dan. Na sobo št. 50 med uradnimi urami po sledečem vrstnem redu: a) trgovci 3. marca, b) drž. trg. podjetja »Koloniale« in mestne prodajalne 4. marca, c) mesarji in mlekarne 5. marca, d) peki 6. marca, d) Nabave in prodaje za februar 8. marca. Odrzke naj oddajo v zaprah vrednoh. Obratniki morajo biti pravilni in na predpisanih listovih. Nepravilni in prepreno predložena obratnice bomo smatrali za kršitev in bodo zamudniki kaznovani.

SLUŽBENE OBJAVE

POIZVEDBA
Skrjanc Joško in Kocijan Alojz naj se javita na Ministrstvu za socialno skrbstvo, ošek za repatriacija zaradi prevzema svojega pohštva, ki je prisel. iz Avstrije, najpозnejše do 1. aprila 1947, ker kom. predložiti pohštvo. Upravi narodne imovine. Iz pisarne Ministrstva za socialno skrbstvo.

OBJAVA

Vsi lastniki oziroma rejniki psov v območju ljudske občine za glavno mesto Ljubljana morajo plačati pasje takso za leto 1947 pri finančnem oddelku — izvršilni referat, Lingarjeva ul. 1/I — levo, soba št. 16 po vrstnem redu po začetniščah svojih rodbinskih imen: 1. H. C. C. D. E. F. in G. dne 5. 6 in 7. marca. 2. H. I. J. K. L. in M. dne 11. marca; M. N. O. P. in R. dne 12. 13. in 14. marca. 3. S. T. U. in V. in W. dne 15. 17. in 18. marca. 4. Z. in Z. in eventualni zamudniki dne 20. 21. in 22. marca. Pasja taksa znaša za leto 1947 za navadno psa din 300. za pse čuvaje din 300. — Poleg tega morajo lastniki psov plačati še razne davke, za znanke. Vse lastnike oziroma rejnike opozorjamo, da prijavijo pse v določeni roku, ker bo mestni končar po 20. marcu odzval vsakega vaka, ki ne bo imel veljavne pasje znamke.

RADIO LJUBLJANA, MARIBOR IN SLOVENSKO PRIMORJE

6.30 Koračnica. Dnevni spored. Iz naših časopisov. 6.45 Zabačna glasba. 7.00 Ruski tečaj Glasba za kulturno sodelovanje Slovenije s Sovjetsko Zvezo (14. lekcija). 7.15 Ruske narodne pesmi. 7.30 Napoved časa, poročila, objave in radijski koledar. 7.45 Dnevni glasbo. 12.30 Napoved časa in poročila. 12.45 Laha glasba. mali oglaš. na objave. 13.00 Pesmi in plesi narodov Jugoslavije. 13.30 Zvilska industrija v Sloveniji. 13.50 Vurliške orgie. 14.00 Igra. Plesni orkester Radio Ljubljane pod vodstvom B. J. Adamca. 14.30 Napoved časa in poročila. 14.45 Osvetli intermezz. 18.00 Radijski dnevnik. 18.15 Slovenske umetne pesmi. 18.30 Trčevski Prešernovi pesni z uvodom predstava. Otona Zupanciča. 19.15 Napoved časa in poročila. 19.30 Laha glasba. mali celasi in objave. 19.45 Pogovor s prostakom. 20.15 Opereta in laka glasba. 21.00 30 veselih minut. 21.30 Sovjetska laka glasba. 22.00 Prenos vesti Zvezne postaje iz Beograda. 22.15 Pisana glasba do polnoči.

ZAHVALA

vsem, ki ste spremili na zadnji poti našega skrbnega atka, srčno ljubljenega moža, brata, svaka, zeta in strica

Dudek Aloisa

avtokleparskega mojstra hišnega posestnika

Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja, še prav posebn na hvala dr. Hribarju za njegovo poštenost in v bolezni, prečasti duhovščini in vsem, ki so nas tolažili. — Maša zadušnica bo v cerkvi Marijinega Oznanjenja v torek 25. t. m. ob 8. zjutraj.

Ljubljana, Hrubovičev, Rim, Novi Sad, 20. februarja 1947.

Zalujoča rodbina DUDEK

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega moža, očeta, brata, tasta, strica, bratrance in svaka

LESKOVCA FRANCA

višjega žel. kontrolorja v pokojku in predsednika KLO Gor. Logatec, se najpriskrbeje za hvaljujemo vsem prijateljem in znancom, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, kakor tudi vsem drugim, ki so nam kakor koli stali, ob tej težki uri na strani. Posebno zahvalo smo dolžni toj. Markiču Antonu za vso skrb in pripravo pogreba, AFZ Gor. Logatec za krasni venec, prostovoljni ganljive milici za venec in spremstvo na zadnji poti. KLO-ju Gor. Logatec, OLO Rakek za krasne vence, kakor tudi vsem ostalim darovalcem cvetja in vencev, duhovniku fare Gor. Logatec za spremstvo ter pevce pevškega društva Logatec za ganljive žalostnice. Enako se zahvaljujemo vsem govornikom, ki so se ganljivo poslovlili pri odprtem grobu od dragega nam pokojnika.

Zalujoči: žena Režika, pastorek Čermelj Stanko, svačnica Kristina, bratje Tone, Karel, Jože in ostalo sorodstvo.

Gor. Logatec, Visoko, Novo mesto, Vertovin, Cleveland, Canada 26. febr. 1947.

ŠAH

Ženski šampionat Sovjetske zveze. Končal se je v Moskvi turnir za žensko prvenstvo SZ. Prvi na zašluženju je bila iz Moskve inž. Bikova in s tem drugič postala najboljša šahistinja SZ. Dosegla je 14 točk ter le tri partije remizirala in eno izgubila. Drugo in tretje mesto si delita lanska prvakinja Belova in Čudova z 11 točkami. Izgubila je 10 točkami, peto Rubcova z 9 točkami. Ruskova lanska drug. sovjetska igralica, je zasedla z 9½ točkami skupno z Zvorkinovo in Bglicovo na 6. do 8. mestu.

Letošnji tradicionalni turnir v Hastingsu je bil slabša zaseden. Nekoliko nepričakovano je zmagal brit. angleški šahist Alexander, ki je dosegel 7½ točk. Drugo mesto je dobil vsemojster Tartakower s 6½ točkami, potem ko je v zadnjem kolu zadel zmagovalcu edini poraz. Sedmita dva mlajša mošta Islandec Gudmundsson (6 t.) in Kanasec Yanovsky (5½ t.) z 5 točkami. G. Lombek 4, Aitken in Rezman (Francija) 3, G. Wood in L. Price 2½. — V rezervnem turnirju A sta zmagala Snesok-Borovsky in Steenis v B Crown, v O pa Milner-Barry in Murray.

V decembru so odigrali v Arbonu (Švica) manjši turnir. Zmagali so skupno Opocensky, Pachman (O. ČSR) in Janovsky po 5 točk od 7 točk. Ryle je imel 4½, Christoffel 4 točke, sledili so še trije domačini.

Tretja tekma »Mladosti« na češkoslovaškem

Hokejsko moštvo »Mladosti« je igralo svojo tretjo tekmo na češkoslovaškem v Černošicah. Tudi to srečanje so naši hokejski igralci izgubili, vendar s tesno razliko golov. Tekma se je končala z rezultatom 4:6 (2:0, 1:3, 1:3).

Zagreb : Ljubljana
Danes ob 19.30 bosta odigrali prijateljsko tekmo v obojni najboljši mladosti Zagreba in Ljubljane. Tekma bo v dvorani FD Enotnosti na Taboru. Zagrebško moštvo FD Enotnosti je eno najboljših v državi. Moštvo FD Enotnosti bo nastopilo v postavi: dr. Požar, Vojtkovič, Garibald, Slina, Šturm, Konec. Druga tekma v kosarki bo prav tako zanimava. Eno najmlajših moštvo v državi FD Triglav iz Ljubljane bo igralo proti starim rutiniranim pravakom Zagreba FD Jedinstvo.

Zanimive tekme na si vsakdo ogleda. Jutri ob 10 uri pa bodo tekme v kosarki med FD Jedinstvom in FD Enotnostjo. Nastopile bodo moške in ženske vrste.

Mladina tekmuje
V sredo 26. februarja so se pomerili dijaki nižjih gimnazij St. Vida in Zg. Siske. V smučarski tekmi je slavil slalomu smuku in teku. Dnevoje razmere so bile povoljne in je svedob potekal prav uspešno in lepo. Tekmovanja se je udeležilo po deset dijakov vsake gimnazije. Tekmami pa je prisostvovalo preko 100 mladih smučarjev iz obeh zavodov.

Tekmovanje je bilo v ljubljanskih smučarjem dobro znani Kucji dolini v Podutiku. Vodila sta ga tov. profesorja Voleič Ludvik in Malis Tegođrag.

Najboljši rezultat v slalomu je dosegel dijak Veselko Frano iz gimnazije Zg. Siske, s časom 39.2 sekunde, drugi je bil dijak Langerholc Frane iz iste gimnazije, tretje mesto pa je zasedel dijak Lenarčič Janez iz Sentivške gimnazije.

Smuku sta prvo in tretje mesto odnesla Zgornjeskarska Mikar Janec in Studen Stane. Drugo mesto pa Sentivčan Kunavar Jože.

V teku na približno poldrugi kilometr dolgo progi je prvo mesto zasedel

Prvenstvo mariborskega okrožja v smučarski športu 4x10 km

Fizikturno okrožje Maribor razpisuje na dan 2. marca 1947. okrožno prvenstvo v smučarski športu 4x10 km v Studenih pri Mariboru. (Start in cilj na igrišču FD Studenci). Izvedba tekme je poverjena FD Poletu-Maribor. Prijave je treba poslati Fizikturnemu okrožju Maribor, Partizanska cesta št. 5, prepis prijave pa FD Polet-Maribor, Partizanska cesta št. 5. Start bo točno ob 9. uri.

Prijavnica znaša 40 din za Štefeto moštvo in se po nastopu šfate vrne. Obojaja rezultatov bo pol ure po končanem tekmovalstvu na igrišču FD Studenci.

Fizikturni aktiv na tehniški srednji šoli prireja v soboto ob 14.30 in v nedeljo ob 9 smučarske tekme na Golovcu. Vabljeno!

Zbor nozometnih sodnikov okrožja Ljubljana v nedeljo 2. t. m. ob pol. 9 vseh sodnikov pri stari c. kv. v V. Obvezno, ker je to menda zadnja prilozost za izpolnitev norme iz I. grupe. FD Triglav — odsek za kosarko.

Zadanašnja tekmo proti FD »Jedinstvo« naj bodo vsi igralci prvega moštva ob 19.19 na Taboru, Rusulov in Francej Kržič sigurno! — Načelnik.

Tovariš, tovarišica, ali si že redni podpornik Socialnega fonda JF?

Prav tako, kakor smo v Ljubljani, tako smo tudi pri nas v tem pogledu že mnogo storili. Posledice okupacije, ki jih je zapustil okupator v našem kraju, so velike, s prostovoljnimi delom in skupnimi naporami nas vseh pa bodo ruševine kmalu odstranjene in zgradihomo še lepše, kakor je bilo nekdaj. Letos pozimi smo priredili 3 mesečni kmetijsko-nadaljevalni tečaj za mladino iz bližnjih vasi. Tečaj je bil dobro obiskan, kar kaže željo po izobrazbi. Ob koncu tečaja smo priredili Prešernovo proslavo. Lanijseni smo ustanovili krajevno knjižnico, Tudi šola, ki so nam jo požgali Italijani, pridno obnavljamo s prostovoljnimi delom. Zadalji smo si nalogo, da jo bomo letos dogradili. Zaslavljamomo vse sile, da bo čim prej gotova. Lani smo prejeli od ministrstva 500 tisoč din za nabavo najpotrebnejšega gradiva za šolo. Pomagajo tudi vse množične organizacije. Mnogo dela nas še čaka, toda z vztrajnostjo in pošteno delom bo naš cilj dosežen.

Perko J.

ZAHVALA

Vsem, ki ste s premari tež. ki izgubi naše nepozabne zlate mame, stare mame, tašče, sestre in tete

Amalije Pevec

trgovke iz Ormoža

z nami sočustvovali, izrazili sožalje, jo spremili na njeni zadnji poti, se s cvetjem, ganljivim petjem in govorom poslovlili od pokojnice, izrekamo iskreno zahvalo!

Ormož 26. febr. 1947.

Zalujoči otroci in ostalo sorodstvo

Sp. Breg 24. febr. 1947.

ZAHVALA

Zalujoči: žena MARJA, brat IGNAČ, sinovi IVAN in ANTON, sinaki KAROLINA in ŠTEFKA in ostalo sorodstvo.

Zalujoči: žena Režika, pastorek Čermelj Stanko, svačnica Kristina, bratje Tone, Karel, Jože in ostalo sorodstvo.

Gor. Logatec, Visoko, Novo mesto, Vertovin, Cleveland, Canada 26. febr. 1947.

Mali oglasi

SLUŽBO ISEJO

CELIST rout., inteligent, išče službo pri glasbeni hiši ali zadrugi. Golob pri Kramarju, Krško ob Savi št. 20. 4223-1

LESNI SKLADNIK manipulant, z 18-letno prakso, želi menjati službo, ali gre tudi za žagarja. Alojz Zupanc, Rimske Toplice. 4207-1

OB MORJU IŠČEM SLUŽBO GOSPODINSKE POMOČNICE za lahka dela, brezplačno, samo za oskrbo v hiši — zaradi zdravja. Antocija Zofran, Selca ob Dravi. 4145-1

MOSKI, star 29 let, želi zaposlitve k v. p. moznosti delavca v mehaniki, električni ali podobni stroji, v kateri bi se obremenil pri delu. Ima veselje da te stroje. Voden Anton, Ljubljana 7, Knezova ulica 18/I. 4199-1

OTROŠKA NEGOVALKA, srednjih let, zaposlena v vrtini, sprejme mesto za ves dan ali manj. Marija Bližič, Aleševa 16/I. 4223-1

SOPER za osebni in tovorni avto, išče ustrezajoče nameščenje. Naslov: Vilko Arbes, Puči, Ljubljana 2. 4226-1

SLUŽBO GOSPODINSKE POMOČNICE ali k otrokom, išče Skrinjar Marija, Zagorja ob Savi, Dolenja vas 63. 4230-1

TRGOVKA POMOČNICA išče službo v trgovini (zadrugi) ali v gostinstvu kot nakuparica. Vito Marija, Sv. Korana, Pista Sv. Barbare. 4242-1

SOPER za večletno prakso, samostojen v popravilu, išče službo k osebnemu avtomobilu. Zarn Slavko, Krtkova ulica št. 18. 4254-1

SLUŽBO DOBE

VODOVODNEGA INŠTALATERJA, ki je po možnosti tudi stavbar ali strojni ključavničar, sprejme takoj Hribar Jakob, ključavničar in vodovodni inštalater, Jesenice, Prešernova 7. 4062-2

STATISTIČARJA ter uradnika (turistov) za izračunavanje medij, išče. Naslov: službe takoj. — Ponudbe podležu Motovoz in platno, Grosuplje. 4029-2

POPOLNOMA SAMOSTOJNEGA GATERISTA, večletna brusenja, sprejme. Ponudbe Matiji Miklavčič, Braslovec, Pista takoj. 4141-2

KOVARSKA POMOČNICA za izdelovanje orodja, večletna tudi brusenja, sprejme. — takoj. Ponudbe Miklavčič Matiji, Braslovec. 4142-2

GRAVERJA, administracija z znanjem tujih jezikov, korespondentkinja, in stenošarka (ko) sprejme takoj Tovarna meril, Slovenjgradec. 4194-2

ZA TAKOJŠEN NASTOP SLUŽBE IŠČEMO, upravnika, nakupovalca in šoferja za tovorni avto. Interesenti, naj predložijo vse potrebne dokumente in prošnje upravnemu odboru »Napreze, Sv. Jurij pri Celju. Nakupovalec mora biti vezan v vseh trgovskih poslih in vešč tudi notranjega dela in organizacije. 4237-2

UPRAVA TVORNIC ZLATOROG, MARIBOR sprejme v službo področne milicnike. Pogoji za sprejem so sledeči: da je dosegeno in telesno popolnoma zdrav, da ni mlajši od 25 let in ne starejši od 40 let, da je oddlužil kadrovske obveznosti rok v vojski, da ima voljno pravico, da ni bil kaznovan: sodno, disciplinsko, na odzvem prostosti več kot mesec dni, da je bilo prejšnje vedenje in službovanje dobro in da je dosegel 1 ljan. 4241-2

POTREBUJEMO POSREBNEGA LOVSKEGA REFERENTA STROKOVNJAKA, ki bo odgovoren za vsa lovsko službo, t. j. organizacijo lovskega in državnih lovskih. Pripominjamo, da ni pokol, da je referent gospodarski strokovnjak, marveč da je teoretično in praktično izobražen lovec s čim večjo splošno izobrazbo in inteligenco. Interesenti naj se takoj javijo na ravateljstvu Savinjskega gozdnega gospodarstva, Celje, Gubečeva 8. Savinjsko gozdno gospodarstvo Celje. 3915-2

Z ODLOČBO VLADE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
JE PODJETJE

ŠKOFJELOŠKA PREDILNICA, d. z o. z.

ŠKOFJA LOKA

PREIMENOVANO V

ŠKOFJELOŠKA PREDILNICA
ŠKOFJA LOKA

KI ZE POSLUJE POD NOVIM IMENOM

N A S L O V:

ŠKOFJA LOKA, Trata št. 5

TELEFON ST. 30

Z ODLOČBO VLADE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE
JE PODJETJE

TEKSTILNA TOVARNA

BRUMEN & THALER, d. z o. z.

ŠKOFJA LOKA

PREIMENOVANA V

„ŠKOFJELOŠKA TKALNICA“

ŠKOFJA LOKA

TELEFON 40

KI ZE POSLUJE POD NOVIM IMENOM

UPRAVA PODJETJA

Danes je oglašni oddelek odprt
za stranke samo do 12. ure

Mali oglasi se sprejemajo do pol 12.

ZENSKA ČEVILJE, nove, sive, letne, 38/39 prdam. — Naslov v oglašnem oddelku SP. 4258-5

OTROŠKI SPORTNI VOZICEK, dobro ohranjen, otroško kočarico z žimnico, skoraj novo, in žimnico za globok voziček, prodam. Ogledati med 1. in 3. uro. Mencinger, Aleksandrova 4. 4206-5

KRATEK KLAVIR, dober, dunajske znamke, z železno konstrukcijo, na prodaj v Trdnjavi ulici 7/IV., srednja vrata. 4210-5

RADIO, šestcevalni, čist glas, prodam. Naslov v oglaš. oddelku SP. 4213-5

MOTORNO KOLO DKW, 100 kb., odlično ohranjen, napravljen na Starem trgu 3. Polze se pri krojaču v I. nadst. 4214-5

MANJŠO PISARNO, opremljeno, v centru Ljubljane, prodam. Dopise na oglašni oddelku SP pod »Pisarna«. 4197-5

OTROŠKO POSTELJO, železno, emajlirano, z vložkom, prodam, Predjamska ul. št. 46. 4198-5

GOSTILNIŠKE MIZE, stole, 2 stenski ur, ročne sani, vrske sode, in več drugih raznih stvari ugodno napravljen na Vod. kovi cesti 86. 4201-5

ZNAMKE bivše Ljubljanske pokrajine, italijanske, nemške, slovenske, preiskane, 53 kom. serija, četvorke, prodam. Naslov v oglaš. oddelku SP. 4226-5

NAPRODAJ: omare, kredence, nočne omare, avtomatni biljard na dtnarje (500 din) predobne stene, pisalno mizico, železni kotel, slov, gramofon, plošče, polke, velika miza, večji ročni vodor. pisnik, rebo, svetilnica, stojala, trpežne predpražnike po 25 din komad, stole in drugo. Trgovina »Ogled«. Mest. ni trg 3. 4220-5

Kleparstvo
DELAVNICO

V MARIBORU prodam

Naslov v upravi

S. P. MARIBOR

SAMOSTOJNO

korespondentko

z večletno prakso iščemo za takojšen nastop.

TVORNIC ZLATOROG, MARIBOR

Občinstvu naznanjam, da bom od 1. marca vodila

gostilno Vidmar

SV. JAKOBA TRG 5

Točila bom vina iz pišeckega vinograda ter postregla s toplimi in mrzlimi jedili

Se priporoča

TRUPEJ Marija

Iščemo

KVALIFICIRANEGA

VRTNARJA

ki se poleg sadjarstva razume tudi na cvetličarstvo.

Nastop takoj.

Pismene ali osebne ponudbe

UPRAVI HROMNIH RUDNIKA
SELO DJORČE PETROV
KOD SKOPLJA

Obvestilo

V zvezi z obvestilom Komiteja za kinematografijo vlade FLRJ, objavljenem v »Borbi«, 9. in 11. januarja t. l., obveščamo vse zainteresirane kandidati za filmske režiserje o sledečem:

Kandidati za filmske režiserje morajo poslati najkasneje do 15. marca t. l. neposredno Komiteju za kinematografijo vlade FLRJ (Knez Mihajlova ulica 19/II) pismeno prošnjo, kateri naj priloži življenjepis, v katerem naj poda kandidat izčrpane podatke o svojem dosedanem delu v književnosti in umetnosti in navede svojo šolsko kvalifikacijo.

Kandidati za filmske režiserje, ki bodo izbrani, bodo morali opraviti sprejemni izpit, ki bo v Beogradu koncem marca t. l.

Na sprejemnem izpitu za filmske režiserje bodo izpiti iz naslednjega:

a) pismena naloga (izdelek teme, ki jo bo določila izpitna komisija, ali pa kritika kakšnega književnega dela),

b) pismena obdelava manjše teme v skico scenarija,

c) pismena kritika kakšnega dokumentarnega in umetniškega filma, ki ga bodo predvajali kandidatom.

Sola za filmske režiserje bo trajala dve leti. V šoli bo ustanovljen oder za praktične vaje filmske režije.

Sola bo imela svoj internat, ki ne bo obvezen.

Vse podrobnejše informacije dobe kandidati za filmske režiserje neposredno pri

Komiteju za kinematografijo vlade FLRJ Jugoslavije.

KROMATICO HARMONIKO, 80 basov, prodaja ali zamenja za radio Lojze Smrekar, gimnazija, Trbovlje. 4247-5

KLAVIRSKO IN KROMATICO HARMONIKO, lepo, prodam. Kopaljska ulica 20, pritličje. 4249-5

MOTORNO KOLO, dobro ohranjeno, gumena rezerva, 4 K. S., znamke Peugeot, prodaja Podgorlec Vinke, Gaberje. 4247-5

MEHANIČNO PLETILNICO za trake in vezice za čevlje s potrebnimi navojnimi stroji, transmisijo in motorjem, prodam. — Ponudbe na oglaš. odd. SP pod šifro »23 plet. strojev«. 4241-5

MALO KLAVIRSKO HARMONIKO, 12 basov, Hobner, prodam, Naslov v oglaš. oddelku SP. 4255-5

PRODAJ: krasno stojalo iz medja za sobno svetilko, črna krzna ovratnik — ameriški skumks, Gallusovo nabrežje št. 11/I. 4260-5

ZELEZNO POSTELJO z žimnico, moške galoše št. 42, 37 in dr. Gionarjev ponudi slovar prodam. Ogledati med 14. in 16. uro v Gledališki ulici števil 123/I, levo. 4263-5

ELEKTRIČNI APARAT za pobiranje zank na ženskih nogavicah, prodam, Naslov v oglaš. oddelku SP. 4266-5

MOŠKI SPOMLADANSKI PLAŠČ (balonska svila) napravljen v Mostah, Sušteršičeva 7, klet. 4268-5

KOMPLETNO SPALNICO, lepo ohranjeno, zaradi selitve poceni prodam. Ponudbe na oglaš. oddelku SP pod šifro »Spalnica«. 4291-5

NOV MIZARSKI STROJ, skobelničar, (zatesnjen in naravnani), širina nožev 651 mm, transport z dvema brzdama, jermenski pogon, prodam. Izdelava stroja je domačeva izjava, maslovna in solidna. — Ogled in ponudbe: Zgornja Pristava 10, Sliv, Konjice. 4294-5

KOMPLETNO ELEKTRIČNO CENTRALO, 220 voltov, 3,8 amperov, zelo dobro ohranjeno, in močno dvigalo, prodaja Železniki, Zidani most. 4269-5

NOVE PARKETE polaga

in vsa druga parketarska dela (struganje, popravila itd.) v Zagreb in izven Zagreba prevzema parketarski obrtnik VERSEK DRAGOTIN. ZAGREB, Tomislavov trg št. 17. telefon št. 39-61.

RAZGLAS

Dolenjsko gozdno gospodarstvo v Novem mestu potrebuje za izdelavo železniških pragov

okrog 60 tesačev

Plača po dogovoru. Interesenti se lahko zgledajo za to zaposlitev naravnost na naša revirna vodstva:

ČRMOSNICE, POLJANE,
SOTESKA, NOVO MESTO
IN STRAZA

Tovarna
SLAMIČ
na Viču

TRŽAŠKA CESTA 151a

prevzema vse vrste praznih pločevinastih doz od konzerv. Doze naj bodo očiščene in brez rje. Plačilo po kvaliteti. Zbirajte doze, ker s tem pomagajte pri obnovi!

KUPIMO

2 elektro-motorja

30—35 HP 380/220, 750—1400
obratov in

1 elektro-motor

55—70 HP 380/200, 750—1400
obratov

Ponudbe na

OPEKARNO

ZALOG p. NOVO MESTO

Z odlokom Predsedstva vlade LR
Slovenije sta podjetji

CELJSKA

TEKSTILNA TOVARNA

BERGMAN IN DRUG

CELJE ter

„METKA“

MEHANIČNA TKALNICA d. z o. z.

CELJE

zdržena v novoimenovano
podjetje:

TKALNICA

HLAČEVINE

CELJE

Cenjenim naročnikom!

Današnji številki lista smo za vse naročnike, ki prejemale »Slovenskega poročevalca« po pošti priložili polnočnice. One naročnike, ki jim je potekla naročnina, prosimo, da vplačajo naročnino zaradi poslovnega reda

tako v prvih dneh marca,

drugi pa, ki imajo naročnino vsaj za en mesec vnaprej plačano, naj shranijo polnočnice za prvo naslednjo priliko. Kdor ima še kak zaostanek, naj ga zdej tudi nakaže še v tem mesecu, ker bomo v nasprotnem slučaju žal primorani list ustaviti.

UPRAVA »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«

PISALNI STROJ, pisarniški model, prodam. Ambrožev trg števil 3/I, levo. Čukarna. 4293-5

KUPIM

OSEBNI AVTO, dvosedežen, kupim. Ponudbe na podružnico SP v Mariboru pod »Avto«. 4055-6

FRIGIDAIRE, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na oglaš. oddelku SP pod značko »Frigidaire«. 4116-6

KRAVO, dobro mlekarico, s teletom ali brez kupi Martinec, Trnovski pristan 26, Ljubljana. 4094-6

RADIJSKE ZARNICE, 6 x 6, ameriške, jeklenke, kupi Grušenik, Ruše št. 82. 4056-6

SKOBELENI STROJ, 400 do 800 m širine, kupim. — Ponudbe na naslov: Feliks Stare, lesna industrija, pošta Radomlje. 4158-6

PLATNO ZA KAPNE, 7 m in 10 m kloba ali svile za prešča odeje, kupim. Naslov pri podružnici SP v Kranju. 4151-6

MOŠKI KOZUH, dolg, prvovrsten, kupim. Ponudbe na oglaš. oddelku SP pod značko »Vidra«. 4294-6

PISALNI STROJ, dobro ohranjen, kupim. — takoj. Ponudbe z opisom in cenno »Litostroju, Skofja Loka. 4196-6

SIVALNI STROJ, dobro ohranjen, pr. grezljiv, kupim ali zamenjam za protivrednost takoj. Naslov v oglaš. oddelku SP pod »Rabim«. 4232-6

ZENSKO KOLO, dobro ohranjeno, kupim. Trnava št. 48 (desno). 4219-6

SCANDALNI HARMONIKO, 120 basov, in več registrir. kupi Lojze Smrekar, gimnazija, Trbovlje. 4246-6

RADIO, 4-6cevalni, zelo dobro ohranjen, kupi Bombek Ivan, Trbovlje-Loka št. 73. 4227-6

SPECTRUM, šiška, Celovška cesta št. 81, popravila in kupuje vsako količino stvari ogleda. 4229-6

RJUHE IN INLET ZA PERNICO kupim. Naslov v oglaš. oddelku SP. 4235-6

ANATOMSKI ATLAS, s slikami človeškega telesa, kupim. — Ponudbe pošlji M. Aleksič, Bled-Rečica 126. 4236-6

MČKO OBLEKO in površnik ali blago, dobre kvalitete, kupim. — Ponudbe na oglaš. oddelku SP pod »Dobra obleka«. — do 6. marca. 4233-6

ZA DKW 350 ccm, tipa 1936 kupim: vodilo (balanco) in zobato kolo z zatkačem ter peresom za zaganjalnik. Ponudbe Rojini, Ljubljana, Vodnikova 89. 4282-6

VIŠINSKO SONCE — kremenovo luč — brezhibno, kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Višinsko sonce«. 4270-6

PISALNI STROJ, večji, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe s cenno na oglaš. oddelku SP pod »Dobro«. 4271-6

ZAMENJAM

KROMATICO HARMONIKO, 80 basov, kot novo, zamenjam za tenor saksofon. Naslov v oglaš. oddelku SP. 4224-7

SPORTNE ČEVILJE, lepe, nove, št. 37, zamenjam za enake št. 37 1/2—38. Naslov v oglaš. oddelku SP. 4233-7

VOZ ROPOTAC, dobro ohranjen, zamenjam za srednje težkega, dobro ohranjenega. Ponudbe na oglaš. oddelku SP pod »Voz«. 4274-7

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINSKO HIŠO z VRTOM kupim. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaš. oddelku SP pod značko »Kupčja«. 4231-8

NEPREMICNINE

ENODRUŽINSKO HIŠO zamenjam, event. prodam. Dvignje na podružnico SP v Mariboru pod »Hiša«. 4143-8

ENODRUŽINS